31981R1390

1981 5 29 EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS L 143/1

TARYBOS REGLAMENTAS (EEB) Nr. 1390/81

1981 m. gegužės 12 d.

išplečiantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, taikymą savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 2, 7, 51 ir 235 straipsnius,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą, parengtą pasikonsultavus su Darbuotojų migrantų socialinės apsaugos administracine komisija [1],

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę [2],

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę [3],

kadangi, norėdama pasiekti laisvą pagal darbo sutartį dirbančių asmenų judėjimą ir panaikinti kliūtis, kurios socialinės apsaugos srityje atsirastų taikant tik nacionalinius teisės aktus, Taryba, remdamasi Sutarties 51 straipsniu, priėmė Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje [4], su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EEB) Nr. 196/81 [5], nustatančiu pagal darbo sutartį dirbančių asmenų socialinės apsaugos sistemų derinimo taisykles;

kadangi, remiantis įsisteigimo laisvės ir paslaugų teikimo laisvės principais, laisvas asmenų judėjimas — vienas iš svarbiausių Bendrijos principų — taikomas ne tik pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, bet ir savarankiškai dirbantiems asmenims;

kadangi savarankiškai dirbantiems asmenims taikomas socialinės apsaugos sistemas būtina koordinuoti, kad būtų pasiektas vienas iš Bendrijos tikslų; kadangi Sutartyje nenumatyti tam tikslui būtini konkretūs įgaliojimai;

kadangi laikantis Sutarties, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui draudžiama bet kokia diskriminacija dėl pilietybės įsisteigimo ir paslaugų teikimo atžvilgiu;

kadangi socialinės apsaugos srityje taikant tik nacionalinius teisės aktus nebūtų suteikta pakankama apsauga savarankiškai dirbantiems asmenims, judantiems Bendrijoje; kadangi, siekiant visapusiškai veiksmingos įsisteigimo laisvės ir paslaugų teikimo laisvės, turėtų būti koordinuojamos savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos sistemos;

kadangi Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71, nors jis taikomas pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, jau apima tam tikras savarankiškai dirbančių asmenų grupes; kadangi, siekiant teisingumo, būtų tikslinga savarankiškai dirbantiems asmenis kiek įmanoma taikyti tas pačias taisykles, kurios yra nustatytos pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims;

kadangi yra pagrindas padaryti būtinas Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 adaptacijas, kad savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, būtų galima

---

[1] OL C 14, 1978 1 18, p. 15.
[2] OL C 131, 1978 6 5, p. 45.
[3] OL C 269, 1978 11 13, p. 40.
[4] OL L 149, 1971 7 5, p. 2.
[5] OL L 24, 1981 1 28, p. 3.

taikyti to reglamento nuostatas tiek, kiek jos atitinka jų darbo pobūdį ir tam tikrų jiems taikomų socialinės apsaugos sistemų ypatumus;

kadangi dėl Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 patikslinimų reikia padaryti tam tikrus to reglamento priedų patikslinimus;

kadangi priede pirmiausia būtina nurodyti, ką reiškia Reglamente (EEB) Nr. 1408/71 pateikti terminai „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“ ir „savarankiškai dirbantis asmuo“, kai suinteresuotas asmuo yra apdraustas pagal socialinės apsaugos sistemą, kuri taikoma visiems valstybės narės gyventojams, tam tikroms gyventojų grupėms ar visiems dirbantiems gyventojams; kadangi šiuos terminus ir terminą „šeimos narys“ būtų geriau apibrėžti atskirame priede; kadangi reikia dviejų papildomų priedų, kuriuose būtų nurodyti specialūs susitarimai, taikomi savarankiškai dirbantiems asmenims, kuriems netaikomas šis reglamentas, ir susitarimai, taikomi tais atvejais, kai asmeniui tuo pačiu metu taikomi dviejų valstybių narių teisės aktai,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 iš dalies keičiamas taip:

1. Pavadinimas pakeičiamas taip:

„TARYBOS REGLAMENTAS (EEB) Nr. 1408/71

1971 m. birželio 14 d.

dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje“.

2. 1 straipsnyje:

a) a ir b punktai pakeičiami taip:

„a) „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“ ir „savarankiškai dirbantis asmuo“ atitinkamai reiškia:

i) bet kurį asmenį, apdraustą privalomu arba neprivalomu nuolatiniu draudimu nuo rizikos, kurią apima pagal darbo sutartį dirbančių arba savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos sistemos sritys;

ii) bet kurį asmenį, apdraustą privalomu draudimu nuo rizikos, kurią apima šiuo reglamentu nustatytos socialinės apsaugos sritys, socialinės apsaugos sistema visiems gyventojams arba visiems dirbantiems gyventojams, jeigu šis asmuo:

— gali būti pripažintas pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbančiu asmeniu pagal šios sistemos administravimo ar finansavimo būdą, arba,

— jeigu tokių kriterijų nėra, jis yra apdraustas nuo kitos I priede apibrėžtos rizikos remiantis pagal darbo sutartį dirbantiems ar savarankiškai dirbantiems asmenims galiojančia sistema arba pagal iii nurodytą sistemą privalomu ar neprivalomu nuolatiniu draudimu, arba, jeigu valstybėje narėje tokios sistemos nėra, laikantis I priede nurodytu apibrėžimu;

iii) bet kuris privalomu draudimu apdraustas asmuo nuo rizikos srityse, kurias apima šis reglamentas, pagal tipinę visiems kaimo gyventojams nustatytą socialinės apsaugos sistemą remiantis I priede nurodytais kriterijais;

iv) bet kuris savanoriškuoju draudimu apdraustas asmuo nuo rizikos srityse, kurias apima šis reglamentas, pagal valstybės narės socialinės apsaugos sistemą, skirtą pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims arba savarankiškai dirbantiems asmenims, arba visiems gyventojams, arba tam tikroms gyventojų grupėms:

— jeigu toks asmuo dirba kaip pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, arba

— jeigu toks asmuo anksčiau buvo apdraustas privalomu draudimu nuo tos pačios rizikos pagal tos pačios valstybės narės sistemą, skirtą pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims arba savarankiškai dirbantiems asmenims;

b) „pasienio darbuotojas“ reiškia bet kurį pagal darbo sutartį dirbantį asmenį arba savarankiškai dirbantį asmenį, kuris dirba vienos valstybės narės teritorijoje ir gyvena kitos valstybės narės teritorijoje, į kurią paprastai grįžta kasdien arba bent kartą per savaitę; tačiau pasienio darbuotojas, kuris į kitą tos pačios ar kitos valstybės narės teritorijos vietą išsiunčiamas įmonės, kurioje jis paprastai dirba, arba kuri teikia paslaugas kitoje tos pačios ar kitos valstybės narės teritorijos vietoje, išsaugo pasienio darbuotojo statusą ne ilgiau kaip keturis mėnesius, netgi tuo atveju, kai tuo laikotarpiu jis negali kasdien arba bent kartą per savaitę grįžti į savo gyvenamąją vietą;“

b) c punkto pirmoje eilutėje žodžiai „bet kurį darbuotoją“ pakeičiami į „bet kurį pagal darbo sutartį dirbantį asmenį“;

c) f punktas pakeičiamas taip:

„f) „šeimos narys“ reiškia bet kurį asmenį, kuris šeimos nariu arba namų ūkio nariu nustatomas ar pripažįstamas teisės aktais, pagal kuriuos mokamos išmokos, arba 22 straipsnio 1 dalies a punkte ir 31 straipsnyje nurodytais atvejais — pagal valstybės narės, kurios teritorijoje šis asmuo gyvena, teisės aktus; tačiau, kai minėtuose teisės aktuose šeimos nariu ar namų ūkio nariu laikomas tik kartu (po vienu stogu) su pagal darbo sutartį dirbančiu asmeniu arba savarankiškai dirbančiu asmeniu gyvenantis asmuo, tai ši sąlyga laikoma įvykdyta, jeigu suinteresuotas asmuo yra visiškai to asmens išlaikomas. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus mokant ligos ar motinystės išmokas natūra, negalima atskirti šeimos narių nuo kitų asmenų, kuriems tai taikoma, terminas „šeimos narys“ turi I priede nurodytą reikšmę;“

d) g punkto šeštoje ir aštuntoje eilutėse „velionio darbuotojo“ pakeičiama į „velionio“;

e) j punkte po paskutinės pastraipos įterpiama ši pastraipa:

„Terminas „teisės aktai“ taip pat neapima nuostatų, reguliuojančių savarankiškai dirbančių asmenų specialias sistemas, kurias jie sukūrė savo iniciatyva arba kurios taikomos tik atitinkamos valstybės narės teritorijos daliai, nepriklausomai nuo to, ar valdžia nusprendė jas taikyti privalomai, ar išplėsti jų taikymo ribas. Šios specialios sistemos nurodytos II priede;“

f) r punkto pirmoje ir antroje eilutėse žodžiai „įmokų mokėjimo laikotarpius arba darbo pagal darbo sutartį laikotarpius“ pakeičiami žodžiais „įmokų mokėjimo laikotarpius arba darbo pagal darbo sutartį laikotarpius, ar savarankiško darbo laikotarpius“;

g) s punktas pakeičiamas taip:

„s) „darbo pagal darbo sutartį laikotarpiai“ ir „savarankiško darbo laikotarpiai“ reiškia laikotarpius, kurie tokiais nustatomi arba pripažįstami teisės aktais, pagal kuriuos jie buvo įgyti, ir visi taip traktuojami laikotarpiai, jeigu pagal minėtus teisės aktus jie prilyginami darbo pagal darbo sutartį laikotarpiams ar savarankiško darbo laikotarpiams;“

h) u punkto i papunkčio paskutinėje eilutėje „I priede“ pakeičiama į „II priede“.

3. 2 straipsnyje:

a) 1 dalies pirmoje eilutėje „darbuotojams“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims arba savarankiškai dirbantiems asmenims“;

b) 2 dalyje:

— 2 eilutėje „darbuotojų“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančių asmenų arba savarankiškai dirbančių asmenų“,

— 4 eilutėje „tokių darbuotojų“ pakeičiama į „tokių pagal darbo sutartį dirbančių asmenų arba savarankiškai dirbančių asmenų“.

4. 3 straipsnio 3 dalies pirmoje eilutėje „II priede“ pakeičiama į „III priede“.

5. 7 straipsnio 2 dalies c punkto paskutinėje eilutėje „II priede“ pakeičiama į „III priede“.

6. 9 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Bet kurios valstybės narės teisės aktų nuostatos, pagal kurias savanoriškas ar neprivalomas nuolatinis draudimas pripažįstamas priklausomai nuo gyvenimo tos valstybės teritorijoje, netaikomos asmenims, gyvenantiems kitos valstybės narės teritorijoje, jeigu jie kažkuriuo metu gyveno dirbdami pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbdami, taikant pirmosios valstybės teisės aktus.“

7. 10 straipsnio 2 dalies šeštoje eilutėje „kaip darbuotojas“ pakeičiama į „kaip pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo“.

8. 13 ir 14 straipsniai pakeičiami taip:

„13 straipsnis

Bendrosios taisyklės

1. Laikantis 14 straipsnio c punkto, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tie teisės aktai nustatomi remiantis šioje dalyje nustatytomis nuostatomis.

2. Laikantis 14–17 straipsnių:

a) vienos valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai, net jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje arba įmonės, kurioje jis dirba, buveinė juridiškai įregistruota ar veiklos vieta arba jį nusamdęs asmuo yra kitos valstybės narės teritorijoje;

b) vienos valstybės narės teritorijoje savarankiškai dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai, net ir tuo atveju, jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje;

c) laive, kuris plaukioja su valstybės narės vėliava, pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai;

d) valstybės tarnautojams ir jiems prilygintiems asmenims taikomi tos valstybės narės teisės aktai, kurie galioja juos į darbą priėmusiai administracijai;

e) asmeniui, pašauktam arba pakartotinai pašauktam į tarnybą valstybės narės ginkluotosiose pajėgose arba tarnybą civilinėje įstaigoje, taikomi tos valstybės teisės aktai. Jeigu pagal tuos teisės aktus teisių įgijimas priklauso nuo įgytų draudimo laikotarpių iki tokios karinės ar civilinės tarnybos arba paleidimo iš jos, tai įskaitomi reikalingi draudimo laikotarpiai, įgyti pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, tartum draudimo laikotarpiai būtų įgyti pagal pirmosios valstybės teisės aktus. Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo, pašauktas arba pakartotinai pašauktas į tarnybą ginkluotosiose pajėgose ar tarnybą civilinėje įstaigoje, išsaugo pagal darbo sutartį dirbančio asmens ar savarankiškai dirbančio asmens statusą.

14 straipsnis

Specialios taisyklės, taikomos asmenims, išskyrus jūreivius, pagal darbo sutartį dirbantiems mokamą darbą

13 straipsnio 2 dalies a punktas taikomas laikantis šių išimčių ir sąlygų:

1. a) Asmeniui, kuris pagal darbo sutartį dirba valstybės narės teritorijoje esančioje įmonėje ir kurį ji išsiunčia į kitos valstybės narės teritoriją dirbti tos įmonės naudai, toliau taikomi pirmosios valstybės narės teisės aktai, su sąlyga, kad numatyta darbo trukmė neviršija 12 mėnesių ir jis nesiunčiamas pakeisti kito asmens, kurio komandiruotės laikas baigėsi;

b) jeigu dėl nenumatytų aplinkybių darbas trunka ilgiau, negu pradžioje buvo numatyta, ir viršija 12 mėnesių, pirmosios valstybės narės teisės aktai taikomi iki darbo pabaigos, su sąlyga, kad valstybės narės, į kurios teritoriją suinteresuotas asmuo yra komandiruotas, kompetentinga valdžios institucija arba tos institucijos įgaliotoji įstaiga duoda savo sutikimą; sutikimo turi būti prašoma baigiantis pradiniam 12 mėnesių laikotarpiui. Tačiau sutikimas neturi būti duodamas ilgesniam negu 12 mėnesių laikotarpiui.

2. Dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje pagal darbo

sutartį dirbančiam asmeniui teisės aktai taikomi tokiatvarka:

a) pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui, kuris yra darbuotojas sausumos, vandens ar oro transporto įmonės, kuri pagal nuomos sutartį, atlygintinai ar savo lėšų sąskaita teikia tarptautines transporto paslaugas veždama keleivius ar krovinius automobiliais, geležinkeliu, oro transportu ar vidaus vandens keliais ir kurios būstinė juridiškai įregistruota ar veiklos vieta yra valstybės narės teritorijoje, galioja pastarosios valstybės teisės aktai su šiais apribojimais:

i) jeigu minėtoji įmonė turi filialą arba nuolatinę atstovybę valstybės narės teritorijoje, kitoje nei ta, kurios teritorijoje juridiškai įregistruota jos būstinė ar yra veiklos vieta, tokiame filiale ar nuolatinėje atstovybėje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui galioja teisės aktai tos valstybės narės, kurios teritorijoje yra tas filialas ar nuolatinė atstovybė;

ii) jeigu pagal darbo sutartį dirbantis asmuo pagrindinai dirba valstybės narės teritorijoje, kurioje jis gyvena, jam galioja tos valstybės narės teisės aktai net jeigu įmonės, kurioje jis dirba, būstinė juridiškai neįregistruota ar nėra veiklos vietos, filialo arba nuolatinės atstovybės toje teritorijoje;

b) asmeniui, kitam negu nurodytas punkte a, taikomi:

i) valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, teisės aktai, jeigu jis dirba iš dalies toje teritorijoje arba jeigu jis susijęs su keliomis įmonėmis ar keliais darbdaviais, kurių veiklos vieta yra įvairių valstybių narių teritorijoje;

ii) valstybės narės, kurios teritorijoje yra juridiškai įregistruota įmonės būstinė ar asmeninė darbdavio veiklos vieta, teisės aktai, jeigu jis negyvena nė vienos valstybės narės teritorijoje, kurioje užsiima savo veikla.

3. Asmeniui, pagal darbo sutartį dirbančiam vienos valstybės narės teritorijoje esančioje įmonėje, kurios būstinė ar veiklos vieta juridiškai įregistruota kitos valstybės narės teritorijoje ir kurią kerta bendra šių valstybių siena, taikomi tos valstybės narės, kurios teritorijoje yra juridiškai įregistruota jos būstinė ar veiklos vieta, teisės aktai.

14a straipsnis

Specialios taisyklės, taikomos savarankiškai dirbantiems asmenims, išskyrus jūrų laivų įgulų narius

13 straipsnio 2 dalies b punktas taikomas laikantis šių išimčių ir sąlygų:

1. a) vienos valstybės narės teritorijoje savarankiškai dirbančiam asmeniui, kuris atlieka darbus ir kitos valstybės narės teritorijoje, toliau galioja pirmosios valstybės narės teisės aktai, su sąlyga, kad numatyta darbo trukmė neviršija 12 mėnesių;

b) jeigu dėl nenumatytų aplinkybių darbas trunka ilgiau, negu pradžioje buvo numatyta, ir viršija 12 mėnesių, pirmosios valstybės narės teisės aktai taikomi iki darbo pabaigos, su sąlyga, kad valstybės narės, kurios teritorijoje suinteresuotas asmuo atlieka darbus, kompetentinga valdžios institucija arba tos institucijos įgaliotoji įstaiga duoda savo sutikimą; sutikimo turi būti prašoma prieš baigiantis pradiniam 12 mėnesių laikotarpiui. Tačiau sutikimas neturi būti duodamas ilgesniam negu 12 mėnesių laikotarpiui.

2. Dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje savarankiškai dirbančiam asmeniui taikomi teisės aktai tos valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, jeigu dalis jo veiklos atliekama tos valstybės narės teritorijoje. Jeigu jis neužsiima jokia veikla valstybės narės teritorijoje, kurioje jis gyvena, jam taikomi teisės aktai tos valstybės narės, kurios teritorijoje jis atlieka savo pagrindinę veiklą. Pagrindinės veiklos kriterijai nustatomi remiantis 97 straipsnyje nurodytu reglamentu.

3. Asmeniui, savarankiškai dirbančiam vienos valstybės narės teritorijoje esančioje įmonėje, kurios būstinė ar veiklos vieta yra juridiškai įregistruota kitos valstybės narės teritorijoje ir kurią kerta bendra dviejų valstybių

narių siena, taikomi tos valstybės narės, kurios teritorijoje yra juridiškai įregistruota jos būstinė ar veiklos vieta, teisės aktai.

4. Jeigu pagal 2 ar 3 dalis taikytini teisės aktai nesuteiktų tokiam asmeniui teisės netgi savanoriškai prisidėti prie pensijų sistemos, tokiam asmeniui turėtų būti taikomi kitos valstybės narės teisės aktai, galiojantys be šių ypatingų nuostatų, arba, jeigu tokiu būdu jam būtų taikomi dviejų ar daugiau valstybių narių teisės aktai, teisės aktų taikymo taisyklės turėtų būti nustatytos atitinkamų valstybių narių ar jų kompetentingos valdžios institucijų bendru susitarimu.

14b straipsnis

Specialios taisyklės jūreiviams

13 straipsnio 2 dalies c punktas taikomas laikantis tokių išimčių ir sąlygų:

1. Asmeniui, pagal darbo sutartį dirbančiam įmonėje, įsikūrusioje vienos valstybės narės teritorijoje arba laive, plaukiojančiame su valstybės narės vėliava, kurį įmonė siunčia į laivą, plaukiojantį su kitos valstybės narės vėliava, dirbti įmonės naudai, nepažeidžiant 14 straipsnio 1 dalies sąlygų, ir toliau taikomi pirmosios valstybės narės teisės aktai.

2. Asmeniui, savarankiškai dirbančiam valstybės narės teritorijoje arba laive, plaukiojančiame su valstybės narės vėliava, kuris savo lėšų sąskaita atlieka darbus laive, plaukiojančiame su kitos valstybės narės vėliava, nepažeidžiant 14a straipsnio 1 dalies sąlygų, toliau galioja pirmosios valstybės narės teisės aktai.

3. Pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui, kuris, paprastai nedirbdamas jūroje, valstybės narės teritoriniuose vandenyse arba uoste atlieka darbus laive, plaukiojančiame su kitos valstybės narės vėliava tuose teritoriniuose vandenyse arba uoste, tačiau nėra to laivo įgulos narys, taikomi pirmosios valstybės narės teisės aktai.

4. Asmeniui, pagal darbo sutartį dirbančiam laive, plaukiojančiame su valstybės narės vėliava, ir gaunančiam atlyginimą už šį darbą iš įmonės ar asmens, kurio būstinė juridiškai įregistruota ar veiklos vieta yra kitos valstybės narės teritorijoje, taikomi pastarosios valstybės teisės aktai, jeigu asmuo gyvena tos valstybės teritorijoje; įmonė ar asmuo, mokantis atlyginimą, taikant minėtuosius teisės aktus, laikomas darbdaviu.

14c straipsnis

Specialios taisyklės, taikomos asmenims, kurie vienu metu dirba pagal darbo sutartį vienos valstybės narės teritorijoje ir savarankiškai dirba kitos valstybės narės teritorijoje

1. Asmeniui, kuris vienu metu dirba pagal darbo sutartį vienos valstybės narės teritorijoje ir savarankiškai dirba kitos valstybės narės teritorijoje, taikomi:

a) laikantis b punkto, valstybės narės, kurios teritorijoje jis dirba mokamą darbą pagal darbo sutartį, teisės aktai;

b) VII priede nurodytais atvejais – kiekvienos iš šių valstybių narių teisės aktai dėl jos teritorijoje vykdomos veiklos.

2. Išsamios 1 dalies b punkto įgyvendinimo taisyklės nustatomos reglamente, kurį turi priimti Taryba Komisijos pasiūlymu.

14d straipsnis

Kitos nuostatos

1. 14 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 14a straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse ir 14c straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas asmuo, taikant teisės aktus pagal šias nuostatas, laikomas dirbančiu ar užsiimančiu profesine veikla atitinkamos valstybės narės teritorijoje.

2. Valstybės narės teisės aktų nuostatos, pagal kurias darbine ar profesine veikla užsiimančiam pensininkui privalomas draudimas šios veiklos atžvilgiu netaikomas, taip pat galioja

pensininkui, kurio pensija buvo įgyta pagal kitos valstybės narės teisės aktus, jeigu suinteresuotas asmuo, pateikdamas prašymą pirmosios valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos paskirtai ir 97 straipsnyje nurodyto reglamento 10 priede įvardytai įstaigai, aiškiai neprašo, kad tai būtų taikoma.“

9. 15 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. 13–14d straipsniai netaikomi savanoriškam draudimui ar pasirinktam nuolatiniam draudimui, jeigu vienos iš 4 straipsnyje nurodytų sričių atžvilgiu bet kurioje valstybėje narėje yra tik viena savanoriškojo draudimo sistema.“

10. 17 straipsnis pakeičiamas taip:

„*17 straipsnis*

13–16 straipsnių išimtys

Dvi ar daugiau valstybių narių, šių valstybių kompetentingos įstaigos ar valdžios institucijų paskirtos įstaigos bendru susitarimu gali nustatyti 13–16 straipsnių nuostatų išimtis atskiroms pagal darbo sutartį dirbančių ar savarankiškai dirbančių asmenų grupėms ar atskiriems asmenims.“

11. 18 straipsnio 2 dalies penktoje eilutėje „suinteresuoto darbuotojo“ pakeičiama į „suinteresuoto asmens“.

12. 2 skirsnio pavadinime „Darbuotojai“ pakeičiama į „Pagal darbo sutartį dirbantys asmenys ar savarankiškai dirbantys asmenys“.

13. 19 straipsnio 1 dalies pirmoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo“ ir 19 straipsnio 2 dalies antros pastraipos aštuntoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo“.

14. 20 straipsnio penktoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „suinteresuotas asmuo“.

15. 21 straipsnio 1 dalies pirmoje eilutėje, 21 straipsnio 2 dalies antros pastraipos antroje eilutėje ir 21 straipsnio 4 dalies pirmoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo“, atsižvelgiant į konkretų atvejį.

16. 22 straipsnyje:

a) 1 dalies pirmoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo“;

b) 3 dalies pirmos pastraipos antroje eilutėje „darbuotojo“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančio asmens ar savarankiškai dirbančio asmens“;

c) 3 dalies antros pastraipos trečioje eilutėje ir 3 dalies antros pastraipos a punkto ketvirtoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo“;

d) 4 dalies antroje eilutėje „darbuotojui“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui“.

17. 23 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Valstybės narės, kurios teisės aktais nustatyta, kad išmokos pinigais apskaičiuojamos remiantis uždarbio vidurkiu, kompetentinga įstaiga tokio uždarbio vidurkį apskaičiuoja remdamasi tiktai uždarbiu, patvirtintu, kad jis buvo išmokėtas už laikotarpius, įgytus pagal minėtus teisės aktus.

2. Valstybės narės, kurios teisės aktais nustatyta, kad išmokos pinigais apskaičiuojamos remiantis vidutiniu uždarbiu, kompetentinga įstaiga atsižvelgia tik į tokį vidutinį uždarbį arba, kur reikia, į tokio uždarbio vidurkį, kuris gautas laikotarpiu, kai galiojo minėti teisės aktai.“

18. 24 straipsnio 1 dalyje:

— pirmoje eilutėje „darbuotojo“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens“,

— šeštoje eilutėje „minėtasis darbuotojas“ pakeičiama į „minėtasis pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo“.

19. 25 straipsnyje:

a) 1 dalies pirmoje eilutėje „bedarbis“ pakeičiama į „bedarbis, anksčiau dirbęs pagal darbo sutartį ar dirbęs savarankiškai“;

b) 2 dalies pirmoje eilutėje po „visiškas bedarbis“ įrašoma „anksčiau dirbęs pagal darbo sutartį“.

20. 26 straipsnio 1 dalies pirmoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo“.

21. 34 straipsnis pakeičiamas taip:

„*34 straipsnis*

Bendrosios nuostatos

1. Taikant 28, 28a, 29 ir 31 straipsnius, pensininkas, kuris gauna dvi ar daugiau pensijas, mokamas pagal tik vienos valstybės narės teisės aktus, pagal šias nuostatas jis prilyginamas pensininkui, turinčiam teisę gauti pensiją pagal vienos valstybės narės teisės aktus.

2. 27–33 straipsniai negalioja pensininkui ar jo šeimos nariams, kurie pagal valstybės narės teisės aktus turi teisę gauti išmokas remiantis darbine ar profesine veikla. Tuo atveju, įgyvendinant šį skyrių, suinteresuotas asmuo yra laikomas pagal darbo sutartį dirbančiu asmeniu arba savarankiškai dirbančiu asmeniu arba pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens šeimos nariu.“

22. 35 straipsnyje:

a) 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Taikant 2 punktą, kai pagal buvimo ar gyvenamosios šalies teisės aktus yra kelios ligos ar motinystės draudimo sistemos, 19 straipsnio, 21 straipsnio 1 dalies, 22, 25, 26 straipsnių, 28 straipsnio 1 dalies, 29 straipsnio 1 dalies arba 31 straipsnio nuostatos taikomos plieno pramonėje dirbančius fizinį darbą darbuotojus apimančioms sistemoms. Tačiau kai minėtuose teisės aktuose yra nustatyta speciali sistema kalnakasiams ir panašių įmonių darbuotojams, tokios sistemos nuostatos taikomos tai darbuotojų kategorijai ir jų šeimos nariams, su sąlyga, kad buvimo vietos ar gyvenamosios vietos įstaiga, iš kurios prašoma išmokos, yra kompetentinga administruoti tokią sistemą.

2. Jeigu pagal buvimo ar gyvenamosios šalies teisės aktus yra viena ar daugiau specialių sistemų, apsaugančių visas ar daugumą savarankiškai dirbančių asmenų profesinių kategorijų, pagal kurias išmokų natūra mokėjimas yra mažiau palankus nei pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, tai tokios sistemos ar tokių sistemų nuostatos suinteresuotam asmeniui ir jo šeimos nariams pagal 19 straipsnio 1 dalies a punktą, 19 straipsnio 2 dalį, 22 straipsnio 1 dalies i papunktį, 22 straipsnio 3 dalį, 28 straipsnio 1 dalies a punktą ir 31 straipsnio a punktą taikomos remiantis 97 straipsnyje nurodyto įgyvendinimo reglamento nuostatomis:

a) kai kompetentingoje valstybėje suinteresuotas asmuo yra apdraustas pagal specialią savarankiškai dirbančių asmenų sistemą, pagal kurią išmokų mokėjimas natūra yra mažiau palankus negu tų, kurios mokamos pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims; arba

b) kai asmuo, gaunantis vieną ar daugiau pensijų pagal kompetentingos valstybės narės ar valstybių narių pensijų teisės aktus, išmoką natūra turi teisę gauti tiktai pagal vieną savarankiškai dirbančių asmenų specialią sistemą, kuria remiantis išmokų mokėjimas natūra yra mažiau palankus negu tų, kurios mokamos pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims.“;

b) 2 ir 3 dalys atitinkamai tampa 3 ir 4 dalimis;

c) naujosios 3 dalies ketvirtoje eilutėje „darbuotojams“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ar savarankiškai dirbantiems asmenims“.

23. III antraštinės dalies 2 skyriaus 1 skirsnio pavadinime „darbuotojai“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantys asmenys ar savarankiškai dirbantys asmenys“.

24. 37 straipsnyje:

a) 1 dalies pirmoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo“;

b) 2 dalies pirmoje eilutėje „III priede“ pakeičiama į „IV priede“.

25. a) 38 straipsnio 2 dalis išdėstoma taip:

„2. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus kai kurių išmokų skyrimas priklauso nuo draudimo laikotarpių, įgytų pagal profesiją, priklausančią pagal darbo sutartį dirbančių asmenų specialiai sistemai arba, kur reikia, konkrečiame darbe, skiriant šias išmokas sumuojami tik tokie laikotarpiai, kurie pagal kitų valstybių narių teisės aktus buvo įgyti pagal atitinkamą sistemą arba, jei tokios sistemos nėra, pagal tą pačią profesiją arba, kur reikia, dirbant tą patį darbą. Jeigu taip susumuoti įgyti laikotarpiai nesuteikia suinteresuotam asmeniui teisės šioms išmokoms gauti, šie laikotarpiai sumuojami skiriant išmokas pagal bendrąją sistemą arba, jei tokia sistema netinka, atitinkamai pagal fizinio ar protinio darbo darbuotojams taikomą sistemą.“;

b) įterpiama ši dalis:

„3. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus tam tikrų išmokų skyrimas priklauso nuo draudimo laikotarpių,

įgytų pagal atitinkamą profesiją, priklausančią savarankiškai dirbančių asmenų specialiai sistemai, skiriant šias išmokas sumuojami tik laikotarpiai, kurie buvo įgyti pagal kitų valstybių narių teisės aktus pagal atitinkamą sistemą arba, jei tokios sistemos nėra, dirbant pagal tą pačią profesiją.

Jeigu susumuoti šiame punkte nurodyti laikotarpiai nesuteikia suinteresuotam asmeniui teisės šioms išmokoms gauti, tai šie laikotarpiai sumuojami skiriant išmokas pagal bendrąją sistemą arba, jei tokia sistema netinka, atitinkamai pagal fizinio ar protinio darbo darbuotojams galiojančią sistemą, jei jie buvo įgyti pagal kitą sistemą nei aukščiau nurodyta atitinkama sistema ir su sąlyga, kad suinteresuotas asmuo buvo apdraustas ir pagal šią bendrąją sistemą arba, jei tokios sistemos nėra, atitinkamai pagal fizinio ar protinio darbo darbuotojams taikomą sistemą.“

26. 39 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Asmuo, neturintis teisės gauti išmokų pagal 1 dalį, gauna išmokas, kurias jis dar turi teisę gauti pagal kitos valstybės narės teisės aktus, kur reikia, atsižvelgiant į 38 straipsnio nuostatas.“

27. III antraštinės dalies 2 skyriaus 2 skirsnio pavadinime „darbuotojai“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantys asmenys arba savarankiškai dirbantys asmenys“.

28. 40 straipsnyje:

a) 1 dalies pirmoje eilutėje „darbuotojui“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui“;

b) 2 dalies pirmoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo“; „III priedo“ pakeičiama į „IV priedo“:

— trečioje eilutėje,

— pirmos įtraukos paskutinėje eilutėje,

— antros įtraukos paskutinėje eilutėje;

c) 3 dalies a punkte:

— antroje eilutėje „III priedo“ pakeičiama į „IV priedo“,

— penktoje eilutėje „jeigu darbuotojas“ pakeičiama į „jeigu pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo“;

d) 4 dalies paskutinėje eilutėje „IV priede“ pakeičiama į „V priede“.

29. 41 straipsnyje:

a) 1 dalies antroje eilutėje „darbuotojo“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens“;

b) 1 dalies d punkto iii papunkčio paskutinėje eilutėje „III priedo“ pakeičiama į „IV priedo“;

c) 2 dalies antroje eilutėje „darbuotojo“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens“.

30. 44 straipsnyje:

a) pavadinime „darbuotojui“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims arba savarankiškai dirbantiems asmenims“;

b) 1 dalies pirmoje eilutėje „darbuotojo“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens“;

c) 2 dalies ketvirtoje eilutėje „darbuotojui“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui“.

31. 45 straipsnyje:

a) pavadinime „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo“;

b) 2 dalyje:

— trečioje eilutėje po „įgytų“ įrašomas žodis „tik“,

— ketvirtoje eilutėje po „specialiai sistemai“ įrašoma „taikomai pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims“;

c) įterpiama ši dalis:

„3. Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus tam tikrų išmokų skyrimas priklauso nuo draudimo laikotarpių, įgytų pagal atitinkamą profesiją, priklausančią savarankiškai dirbančių asmenų specialiai sistemai, skiriant šias išmokas sumuojami tik tokie draudimo laikotarpiai, kurie pagal kitų valstybių narių teisės aktus buvo įgyti pagal atitinkamą sistemą arba, jei tokios sistemos nėra, dirbant pagal tą pačią profesiją.

Jeigu taip susumuoti tie įgyti laikotarpiai nesuteikia suinteresuotam asmeniui teisės šioms išmokoms gauti, šie laikotarpiai sumuojami skiriant išmokas pagal bendrąją sistemą arba, jei tokios sistemos nėra, atitinkamai pagal fizinio ar protinio darbo darbuotojams taikomą sistemą, jei jie buvo įgyti pagal kitą sistemą nei aukščiau nurodyta atitinkama sistema ir su sąlyga, kad suinteresuotas asmuo buvo apdraustas pagal šią bendrąją sistemą arba, jei tokios sistemos nėra, atitinkamai pagal fizinio ar protinio darbo darbuotojams taikomą sistemą.“

d) 3 dalis tampa 4 dalimi ir išdėstoma taip:

„4. Jeigu valstybės narės teisės aktai, kuriuose numatyta, kad išmokų skyrimas priklauso nuo to, ar draudiminio įvykio metu pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui buvo taikomi jos teisės aktai, nenustato reikalavimų dėl draudimo laikotarpių trukmės įgyjant teisę į išmokas arba skaičiuojant jas, taikant šį skyrių laikoma, kad bet kuriam pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui, kuriam tie teisės aktai nebetaikomi, draudiminio įvykio metu tie teisės aktai dar taikomi, jeigu tuo metu jam taikomi kitos valstybės narės teisės aktai arba, jei taip nėra, jis gali pretenduoti į išmokas pagal kitos valstybės narės teisės aktus. Tačiau pastaroji sąlyga laikoma įvykdyta 48 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju.“;

e) įterpiamos šios dalys:

„5. 4 dalis taikoma savarankiškai dirbantiems asmenims, siekiant nustatyti, ar įvykdytos sąlygos dėl teisės gauti maitintojo netekimo išmokas.

6. Jeigu valstybės narės teisės aktai, kuriuose numatyta, kad invalidumo išmokų skyrimas priklauso nuo to, ar draudiminio įvykio metu suinteresuotam asmeniui buvo taikomi jos teisės aktai, nenustato reikalavimų dėl draudimo laikotarpių trukmės, įgyjant teisę į išmokas arba skaičiuojant jas, taikant šį skyrių laikoma, kad bet kuriam savarankiškai dirbančiam asmeniui, kuriam tie teisės aktai nebetaikomi, draudiminio įvykio metu tie teisės aktai dar taikomi, jeigu tuo metu jam taikomi kitos valstybės narės teisės aktai.“

32. 46 straipsnyje:

a) 1 dalies pirmos pastraipos pirmoje eilutėje „darbuotojui“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui“;

b) 2 dalies pirmoje eilutėje „darbuotojui“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui“;

c) 2 dalies a punkto šeštoje eilutėje „darbuotojui“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui“.

33. 47 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Apskaičiuojant 46 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą teorinį dydį, galioja šios taisyklės:

a) jeigu pagal valstybės narės teisės aktus išmokos apskaičiuojamos remiantis uždarbio vidurkiu, įmokų vidurkiu, priedų vidurkiu arba draudimo laikotarpiais egzistavusiu pretendento į išmoką bendrų pajamų santykiu su visų apdraustųjų asmenų, išskyrus mokinius, bendrų uždarbių vidurkiu, tos valstybės kompetentinga įstaiga šiuos vidurkius ar santykius nustato tik remdamasi draudimo laikotarpiais, įgytais pagal minėtosios valstybės teisės aktus, arba pagal bendrą uždarbį, kurį suinteresuotas asmuo gavo tiktai per tuos laikotarpius;

b) jeigu pagal valstybės narės teisės aktus išmokos apskaičiuojamos remiantis pajamų, įmokų ar priedų dydžiu, tos valstybės kompetentinga įstaiga pajamas, įmokas ir priedus, kuriuos ji turi įskaityti draudimo laikotarpiams, įgytiems pagal kitų valstybių narių teisės aktus, nustato remdamasi pajamų, įmokų ar priedų, įregistruotų per draudimo ar gyvenimo laikotarpius, įgytus pagal jos administruojamus teisės aktus, vidurkiu;

c) jeigu pagal valstybės narės teisės aktus išmokos apskaičiuojamos remiantis vidutiniu uždarbiu arba fiksuotu dydžiu, vidutinis uždarbis ar fiksuotas dydis, kuriuos tos valstybės kompetentinga įstaiga turi įskaityti draudimo ar gyvenimo laikotarpiams, įgytiems pagal kitų valstybių narių teisės aktus, turi būti lygūs vidutiniam uždarbiui arba fiksuotam dydžiui arba, kur reikia, vidutinio uždarbio arba fiksuotų dydžių vidurkiui, atitinkančiam draudimo laikotarpį, įgytą pagal jos teisės aktus;

d) jeigu pagal valstybės narės teisės aktus tam tikriems laikotarpiams išmokos apskaičiuojamos remiantis uždarbio dydžiu, o kitiems laikotarpiams remiantis vidutiniu uždarbiu arba fiksuotu dydžiu, tos valstybės kompetentinga įstaiga draudimo ar gyvenimo laikotarpiams, įgytiems pagal kitos valstybės narės teisės aktus, turi įskaityti uždarbį arba fiksuotus dydžius pagal šios dalies b ar c punktuose nurodytas nuostatas arba, kur reikia, šio uždarbio arba fiksuotų dydžių vidurkius; jeigu visiems laikotarpiams, įgytiems pagal jos administruojamus teisės aktus išmokos apskaičiuojamos vidutiniu uždarbiu arba fiksuotais dydžiais, kompetentinga įstaiga

draudimo ar gyvenimo laikotarpiams, įgytiems pagal kitos valstybės narės teisės aktus, įskaitytiną uždarbį arba fiksuotą dydį turi laikyti lygiais teoriniam uždarbiui, atitinkančiam vidutinį uždarbį ar fiksuotą dydį.“

34. 52 straipsnio pirmoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo“.

35. 53 straipsnio paskutinėje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „suinteresuotas asmuo“.

36. 54 straipsnio 1 ir 2 dalių pirmose eilutėse „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo“.

37. 55 straipsnio 1 dalies pirmoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo“.

38. 58 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Valstybės narės, pagal kurios teisės aktus išmokos pinigais apskaičiuojamos remiantis uždarbio vidurkiu, kompetentinga įstaiga tokį uždarbio vidurkį nustato tik pagal patvirtintas pajamas, kurios buvo mokamos laikotarpiais pagal minėtus teisės aktus.

2. Valstybės narės, pagal kurios teisės aktus išmokos pinigais apskaičiuojamos remiantis pastoviu uždarbiu, kompetentinga įstaiga atsižvelgia tik į uždarbio vidurkį arba, kur reikia, į pastovaus uždarbio vidurkį, gautą už laikotarpius pagal minėtus teisės aktus.“

39. 60 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Dėl profesinės ligos pablogėjus pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens, gaunančio ar gaudavusio išmoką pagal valstybės narės teisės aktus, sveikatai, galioja šios taisyklės:

a) jeigu asmuo išmokų pagal kitos valstybės narės teisės aktus mokėjimo laikotarpiu nedirbo darbo, galėjusio sukelti profesinę ligą arba ją paaštrinti, pirmosios valstybės narės kompetentinga įstaiga, atsižvelgdama į sveikatos pablogėjimą, pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas privalo padengti išmokų išlaidas;

b) jeigu asmuo išmokų pagal kitos valstybės narės teisės aktus mokėjimo laikotarpiu dirbo šį darbą, pirmosios valstybės narės kompetentinga įstaiga, neatsižvelgdama į sveikatos pablogėjimą, pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas privalo padengti išmokų išlaidas. Antrosios valstybės narės kompetentinga įstaiga moka suinteresuotam asmeniui priedą, kurio dydis turi būti lygus skirtumui tarp sveikatai pablogėjus mokėtinos išmokos dydžio ir išmokos dydžio, kurį reikėtų mokėti iki sveikatos pablogėjimo pagal jos administruojamus teisės aktus, jeigu liga būtų nustatyta pagal tos valstybės narės teisės aktus;

c) jeigu b punkte nurodytu atveju pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, sergantis sklerogenine pneumokonioze arba 57 straipsnio 4 dalyje nurodyta liga, neturi teisės gauti išmokų pagal antrosios valstybės narės teisės aktus, pirmosios valstybės narės kompetentinga įstaiga, atsižvelgdama į sveikatos pablogėjimą, privalo mokėti išmokas pagal jos administruojamus teisės aktus. Antrosios valstybės narės kompetentinga įstaiga turi padengti piniginių išmokų, įskaitant pensijas, kurias, atsižvelgdama į sveikatos pablogėjimą, moka pirmosios valstybės narės kompetentinga įstaiga, ir atitinkamų išmokų, kurias reikėtų mokėti iki sveikatos pablogėjimo, dydžio skirtumą.“

40. 61 straipsnio 1 dalies trečioje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „suinteresuotas asmuo“.

41. 62 straipsnio 1 dalies trečioje eilutėje „darbuotojams“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims arba savarankiškai dirbantiems asmenims“.

42. 65 straipsnio 1 dalies pirmoje eilutėje „jeigu darbuotojas“ pakeičiama į „jeigu pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo“.

43. 67 straipsnio 1 ir 2 dalyse žodžiai „įgytus pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus“ pakeičiami žodžiais „pagal darbo sutartį dirbančio asmens įgytus pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus“.

44. 69 straipsnio 1 dalies pirmoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbęs asmuo arba savarankiškai dirbęs asmuo“.

45. 70 straipsnio 1 dalies antros pastraipos antroje eilutėje „darbuotojui“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui ar savarankiškai dirbančiam asmeniui“.

46. 71 straipsnio 1 dalyje:

a) pirmoje eilutėje „bedarbis, kuris“ pakeičiama į „bedarbis, kuris anksčiau dirbo pagal darbo sutartį ir kuris“;

b) b punkto i papunkčio pirmoje eilutėje ir b punkto ii papunkčio pirmoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“;

c) b punkto ii papunkčio 11 eilutėje „toks darbuotojas“ pakeičiama į „toks pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“.

47. III antraštinėje dalyje:

a) 7 skyriaus pavadinimas pakeičiamas taip:

„IŠMOKOS IR PAŠALPOS ŠEIMAI“;

b) 7 skyriaus 1 skirsnio pavadinimas pakeičiamas taip: **„Bendrosios nuostatos dėl išmokų pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir bedarbiams“;**

c) 7 skyriaus 2 skirsnio pavadinime „darbuotojai ir bedarbiais tapę darbuotojai“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantys asmenys ir bedarbiai“.

48. 72 straipsnio pavadinimas yra „Draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpių sumavimas“, ir pačiame straipsnyje „draudimo arba darbo pagal darbo sutartį laikotarpiai“ pakeičiama į „draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpiai“.

49. 73 straipsnyje:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„Pagal darbo sutartį dirbantys asmenys“;

b) 1 ir 2 dalių pirmose eilutėse ir 2 dalies šeštoje eilutėje „darbuotojas“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“;

c) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Tačiau pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, kuriam pagal 14 straipsnio 1 dalį taikomi Prancūzijos teisės aktai, už savo šeimos narius, kurie jį lydi į valstybės narės, kurioje jis dirba, teritoriją, turi teisę gauti išmokas šeimai, išvardytas VI priede.“

50. 74 straipsnio 1 ir 2 dalių pirmose eilutėse „bedarbis, kuriam mokama“ pakeičiama į „bedarbis, kuris anksčiau dirbo pagal darbo sutartį ir kuriam mokama“.

51. 75 straipsnyje:

a) 1 dalies a punkto ketvirtoje eilutėje „darbuotojui“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui“, ir septintoje eilutėje „bedarbiu tapęs darbuotojas“ pakeičiama į „bedarbis“;

b) 2 dalies b punkto antroje eilutėje „darbuotojui“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui“.

52. 78 straipsnyje:

a) 2 dalies a ir b punktų pirmose eilutėse „mirusio darbuotojo“ pakeičiama į „mirusio pagal darbo sutartį dirbusio asmens arba savarankiškai dirbusio asmens“;

b) 2 dalies b punkto ii papunkčio trečioje eilutėje „mirusiam darbuotojui“ pakeičiama į „mirusiajam“.

53. 79 straipsnyje:

a) 1 dalyje:

— pirmos pastraipos šeštoje eilutėje išbraukiamas žodis „darbuotojui“,

— antros pastraipos a dalies ketvirtoje eilutėje tarp „darbo pagal darbo sutartį“ ir „arba gyvenimo“ įterpiama „savarankiško darbo“;

b) 2 dalies paskutinėje eilutėje „darbuotojui“ pakeičiama į „pensininkui ar velioniui“;

c) 3 dalies paskutinėje eilutėje „darbuotojo“ pakeičiama į „pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens“.

54. 89 straipsnyje „V priede“ pakeičiama į „VI priede“.

55. 93 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos šeštoje eilutėje „arba jų darbuotojams“ pakeičiama į „arba asmenims, kuriuos jie įdarbino“. Antros pastraipos trečioje eilutėje „arba jo darbuotoją“ pakeičiama į „arba asmenį, kurį jis įdarbino“.

56. I–V priedai tampa II–VI priedais ir įterpiamas šis priedas:

„I PRIEDAS

ASMENYS, KURIEMS TAIKOMAS REGLAMENTAS

I. **Pagal darbo sutartį ir (arba) savarankiškai dirbantys asmenys**

(Reglamento 1 straipsnio a punkto ii ir iii papunkčiai)

A. BELGIJA

Netaikoma.

B. DANIJA

1. Bet kuriam asmeniui dėl to, kad jis dirba pagal darbo sutartį, taikomi teisės aktai dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų, yra laikomas pagal darbo sutartį dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta šio reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

2. Bet kuris asmuo, kuris pagal įstatymą dėl kasdieninių išmokų pinigais ligos ar motinystės atveju turi teisę gauti tokias išmokas remiantis uždirbtomis pajamomis, išskyrus algą ar atlyginimą, laikomas savarankiškai dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta šio reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

C. VOKIETIJA

Jeigu kompetentinga įstaiga, skirianti išmokas šeimai pagal šio reglamento III antraštinės dalies 7 skyrių, yra Vokietijos įstaiga, tuomet, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje:

a) „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“ reiškia privalomu draudimu nuo nedarbo apdraustą žmogų, arba bet kurį asmenį, kuris pagal jam taikomą sistemą įgyja teisę gauti ligos draudimo pinigines išmokas arba panašias išmokas;

b) „savarankiškai dirbantis asmuo“ reiškia asmenį, kuris savarankiškai dirbdamas privalo:

— apsidrausti arba mokėti senatvės draudimo įmokas pagal savarankiškai dirbantiems asmenims taikomą sistemą, arba

— apsidrausti privalomuoju draudimu.

D. PRANCŪZIJA

Netaikoma.

E. GRAIKIJA

1. Asmenys, apdrausti OGA draudimu, dirbantys išimtinai pagal darbo sutartį, arba tie, kuriems galioja ar galiojo kitos valstybės narės teisės aktai ir kurie yra ar buvo „darbuotojai“, kaip apibrėžta šio reglamento 1 straipsnio a dalyje, laikomi darbuotojais, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto iii papunktyje.

2. Skiriant nacionalinę pašalpą šeimai, reglamento 1 straipsnio a punkto i ir iii papunkčiuose išvardyti asmenys laikomi darbuotojais, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

F. AIRIJA

1. Bet kuris pagal 1981 m. Socialinės gerovės (Konsolidavimo) įstatymo 5 ir 37 skirsnį nuostatas privalomu ar savanoriškuoju draudimu apdraustas asmuo, laikomas pagal darbo sutartį dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

2. Bet kuris asmuo, užsiimantis profesine ar darbine veikla, nesudaręs darbo sutarties arba pasitraukęs iš tokios veiklos, laikomas savarankiškai dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje. Kalbant apie ligos išmokas natūra, suinteresuotam asmeniui turi būti užtikrinta teisė gauti tokias išmokas pagal 1970 m. sveikatos apsaugos įstatymo 45 ar 46 skirsnį.

G. ITALIJA

Netaikoma.

H. LIUKSEMBURGAS

Netaikoma.

J. NYDERLANDAI

Bet kuris asmuo, užsiimantis kokia nors veikla ar dirbantis pagal profesiją nesudaręs darbo sutarties, laikomas savarankiškai dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

J. JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Bet kuris „dirbantis pagal darbo sutartį ir gaunantis pajamas asmuo“ arba „savarankiškai dirbantis ir gaunantis pajamas asmuo“, kaip apibrėžta Didžiosios Britanijos ar Šiaurės Airijos teisės aktuose, atitinkamai laikomas asmeniu, dirbančiu pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje. Bet kuris asmuo, už kurį mokamos įmokos kaip už asmenį, dirbantį pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbantį asmenį pagal Gibraltaro teisės aktus, atitinkamai laikomas asmeniu, dirbančiu pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbančiu asmeniu, kaip apibrėžta reglamento 1 straipsnio a punkto ii papunktyje.

II. **Šeimos nariai**

(Reglamento 1 straipsnio f punkto antrasis sakinys)

A. BELGIJA

Netaikoma.

B. DANIJA

Siekiant nustatyti teisę gauti išmokas natūra pagal reglamento 22 straipsnio 1 dalies a punktą ir 31 straipsnį, „šeimos narys“ reiškia bet kurį asmenį, laikomą šeimos nariu pagal Visuomenės sveikatos paslaugų įstatymą.

C. VOKIETIJA

Netaikoma.

D. PRANCŪZIJA

Netaikoma.

E. GRAIKIJA

Netaikoma.

F. AIRIJA

Siekiant nustatyti teisę išmokoms natūra gauti, taikant šio reglamento 22 straipsnio 1 dalies a punktą ir 31 straipsnį, „šeimos narys“ reiškia bet kurį asmenį, kuris 1947–1970 m. sveikatos apsaugos įstatymuose laikomas pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens išlaikytiniu.

G. ITALIJA

Netaikoma.

H. LIUKSEMBURGAS

Netaikoma.

J. NYDERLANDAI

Netaikoma.

J. JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Siekiant nustatyti teisę išmokoms natūra gauti pagal šio reglamento 22 straipsnio 1 dalies a punktą ir 31 straipsnį, terminas „šeimos narys“ reiškia:

a) Didžiosios Britanijos arba Šiaurės Airijos teisės aktuose – bet kurį asmenį, kuris yra išlaikytinis, kaip apibrėžta atitinkamai 1975 m. socialinės apsaugos įstatyme arba 1975 m. socialinės apsaugos (Šiaurės Airijos) įstatyme; ir

b) Gibraltaro teisės aktuose – bet kurį asmenį, kuris yra išlaikytinis, kaip apibrėžta 1973 m. Kolektyvinio draudimo įstatyme.“

57. II priede:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„II PRIEDAS

(Reglamento 1 straipsnio u punktas)

I. Specialios vaiko gimimo pašalpos, kurioms negalioja šis reglamentas pagal 1 straipsnio u punktą“;

b) įterpiama tokia dalis:

„II. **Specialios sistemos savarankiškai dirbantiems asmenims, kuriems šis reglamentas netaikomas pagal 1 straipsnio j punkto antrą pastraipą**

A. BELGIJA

Netaikoma.

B. DANIJA

Netaikoma.

C. VOKIETIJA

Draudimo ir gerovės įstaigos (*Versicherungs- und Versorgungswerke*), įsteigtos pagal Žemių (*Länder*) įstatymus, ir kitos draudimo bei gerovės įstaigos, ypač gerovės (*Fürsorgeeinrichtungen*) bei honorarų pasidalijimo sistema (*erweiterte Honorarverteilung*), gydytojams, stomatologams, veterinarams chirurgams, vaistininkams, advokatams, patentiniams patikėtiniams (*Patentanwälte*), valstybiniams notarams, auditoriams (*Wirtschaftsprüfer*), mokesčių konsultantams ir patarėjams (*Steuerbevollmächtigte*), locmanams (*Seelotsen*) ir architektams.

D. PRANCŪZIJA

1. Savarankiškai dirbantys asmenys ne žemės ūkio srityje:

   a) papildomos senatvės draudimo sistemos ir draudimo invalidumo bei mirties atveju sistemos savarankiškai dirbantiems asmenims, nurodytiems Socialinės apsaugos kodekso L 658, L 659, L 663-11, L 663-12, L 682 ir L 683-1 straipsniuose;

   b) papildomos išmokos, nurodytos Įstatymo Nr. 66-509, priimto 1966 m. liepos 12 d., 9 straipsnyje.

2. Savarankiškai žemės ūkyje dirbantys asmenys:

   Draudimo rūšys, nurodytos Kaimo kodekso 1049 ir 1234.19 straipsniuose, dėl, viena vertus, savarankiškai žemės ūkyje dirbančių asmenų ligos, motinystės ir senatvės draudimo ir, kita vertus, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų.

E. GRAIKIJA

Netaikoma.

F. AIRIJA

Netaikoma.

G. ITALIJA

Netaikoma.

H. LIUKSEMBURGAS

Netaikoma.

J. NYDERLANDAI

Netaikoma.

J. JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Netaikoma.“

58. III priedo A dalies 7 punkte „BELGIJA–LIUKSEMBURGAS“ esamas tekstas tampa a punktu ir įterpiamas šis punktas:

„b) 1968 m. liepos 10 ir 12 d. pasikeitimas raštais dėl savarankiškai dirbančių asmenų.“

59. IV priede:

a) A dalis pakeičiama taip:

„A. BELGIJA

Teisės aktai dėl bendrosios invalidumo sistemos, specialios invalidumo sistemos kalnakasiams ir specialios sistemos komercinių laivų jūreiviams, taip pat teisės aktai dėl savarankiškai dirbančių asmenų draudimo nuo nedarbingumo.“

b) D dalis pakeičiama taip:

„D. PRANCŪZIJA

1. Asmenys, dirbantys pagal darbo sutartį

Visi teisės aktai dėl invalidumo draudimo, išskyrus įstatymus dėl invalidumo draudimo pagal kalnakasiams taikomą socialinės apsaugos sistemą.

2. Savarankiškai dirbantys asmenys

Teisės aktai dėl savarankiškai dirbančių asmenų invalidumo draudimo.“

60. VI priedas pakeičiamas taip:

„*VI PRIEDAS*

(Reglamento 89 straipsnis)

Kai kurių valstybių narių teisės aktų taikymo speciali tvarka

A. BELGIJA

1. Asmenys, kurie įgyja teisę gauti ligos draudimo išmokas natūra dėl ligos pagal Belgijos privalomo draudimo ligos atveju ir invalidumo draudimo sistemas, taikomas savarankiškai dirbantiems asmenims, įgyja teises pagal reglamento III antraštinės dalies 1 skyrių, įskaitant 35 straipsnio 1 dalį:

a) jeigu jie laikinai gyvena valstybės narės teritorijoje, išskyrus Belgiją:

i) gauti išmokas natūra priežiūrai ligoninėje, numatytas valstybės narės, kurios teritorijoje jie laikinai gyvena, teisės aktuose;

ii) gauti kompensaciją už kitas išmokas natūra, numatytas pagal Belgijos sistemą, iš atitinkamų Belgijos įstaigų tokio dydžio, koks numatytas valstybės, kurioje teritorijoje asmuo laikinai gyvena, teisės aktuose;

b) jeigu jie nuolat gyvena valstybės narės teritorijoje, išskyrus Belgiją, įgyja teisę į išmokas natūra, numatytas pagal valstybės narės, kurios teritorijoje jie nuolat gyvena, teisės aktus, su sąlyga, kad atitinkamai Belgijos įstaigai jie moka atitinkamą papildomą įmoką, numatytą Belgijos reglamentuose.

2. Kai kompetentinga Belgijos įstaiga taiko reglamento III antraštinės dalies 7 ir 8 skyrių nuostatas, laikoma, kad vaikas buvo auginamas toje valstybėje narėje, kurios teritorijoje jis gyvena.

3. Reglamento 46 straipsnio 2 dalyje senatvės draudimo laikotarpis, įgytas pagal Belgijos teisės aktus iki 1945 m. sausio 1 d., laikomas draudimo laikotarpiu, įgytu pagal Belgijos teisės aktus pagal bendrąją invalidumo sistemą ir jūrininkų sistemą.

4. Taikant 40 straipsnio 3 dalies a punkto ii papunktį, įskaičiuojami tik tie laikotarpiai, kuriais, dirbantis pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbantis asmuo buvo nedarbingas, kaip tai apibrėžta Belgijos teisės aktuose.

5. Reglamento 46 straipsnio 2 dalyje senatvės draudimo laikotarpis, įgytas savarankiškai dirbančių asmenų pagal Belgijos teisės aktus, prieš įsigaliojant teisės aktui dėl savarankiškai dirbančių asmenų nedarbingumo, laikomas draudimo laikotarpiu, įgytu pagal pastarąjį teisės aktą.

6. Siekiant nustatyti, ar tenkinami Belgijos teisės aktuose numatyti reikalavimai teisei į bedarbio išmokas įgyti, įskaitomos tik tos dienas, kurios pripažintos lygiavertėmis, kaip apibrėžta minėtuose teisės aktuose, jeigu prieš tai buvusios darbo dienos buvo mokamo darbo dienos.

B. DANIJA

1. Draudimo, darbo pagal darbo sutartį ar savarankiško darbo laikotarpis, įgytas valstybėje narėje, išskyrus Daniją, priimant nariu į patvirtintą draudimo nuo nedarbo fondą, įskaičiuojamas taip, tarsi tai būtų darbo pagal darbo sutartį ar savarankiško darbo laikotarpis, įgytas Danijoje.

2. Pagal darbo sutartį dirbantys asmenys, savarankiškai dirbantys asmenys, pareiškėjai pensijai gauti ir pensininkai bei jų šeimos nariai, nurodyti šio reglamento 19 straipsnyje, 22 straipsnio 1 ir 3 dalyse, 25 straipsnio 1 ir 3 dalyse, 26 straipsnio 1 dalyje, 28a, 29 ir 31 straipsniuose, gyvenantys ar apsistoję Danijoje, turi teisę gauti išmokas natūra tomis pačiomis sąlygomis, kurios pagal Danijos teisės aktus taikomos asmenims, kurių pajamos neviršija 1971 m. birželio 9 d. įstatymo dėl visuomenės sveikatos paslaugų Nr. 311 3 straipsnyje nurodyto lygio, kai minėtųjų išmokų išlaidas padengia valstybės narės, išskyrus Daniją, įstaiga.

3. Įstatymo dėl senatvės pensijų Nr. 2 1 straipsnio 1 dalies, Įstatymo dėl invalidumo pensijų Nr. 1 straipsnio 1 dalies ir Įstatymo dėl našlių pensijų ir pašalpų Nr. 2 straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims arba savarankiškai dirbantiems asmenims arba maitintojo netekusiems asmenims, kurie gyvena valstybės narės teritorijoje, išskyrus Daniją.

4. Danijos teisės aktų, reguliuojančių senatvės ir našlių pensijas, nuostatos taikomos pagal darbo sutartį dirbusio asmens arba savarankiškai dirbusio asmens, kuriam galioja Danijos teisės aktai, našlei, net jeigu ji negyveno Danijoje.

5. Reglamento sąlygos nepažeidžia laikinųjų taisyklių, parengtų pagal 1972 m. birželio 7 d. priimtus Danijos įstatymus dėl Danijos piliečių teisių gauti pensijas, kurie konkretų laikotarpį iki prašymo pateikimo dienos nuolat gyveno Danijoje. Tačiau pensija kitų valstybių narių piliečiams, kurie vienerius metus iki prašymo pateikimo dienos nuolat gyveno Danijoje, turi būti skiriama remiantis sąlygomis, nustatytomis Danijos piliečiams.

6. a) Laikotarpiai, kuriais pasienio darbuotojas gyveno valstybės narės teritorijoje, išskyrus Daniją, ir vykdė profesinę ar darbinę veiklą Danijoje, laikomi gyvenimo laikotarpiais Danijos teisės aktų atžvilgiu. Tos pačios sąlygos taikomos laikotarpiams, kuriais pasienio darbuotojas komandiruojamas ar teikia paslaugas valstybėje narėje, išskyrus Daniją;

b) laikotarpiai, kai sezoninis darbuotojas gyveno valstybės narės teritorijoje, išskyrus Daniją, ir vykdė profesinę ar darbinę veiklą Danijoje, laikomi gyvenimo laikotarpiais Danijos teisės aktų atžvilgiu. Tos pačios sąlygos taikomos laikotarpiams, kuriais sezoninis darbuotojas komandiruojamas ar teikia paslaugas valstybėje narėje, išskyrus Daniją.

7. Siekiant nustatyti, ar įvykdytos sąlygos teisei gauti motinystės išmokas, numatytos Įstatymo dėl skaičiuojamų už kiekvieną dieną ligos ar motinystės išmokų pinigais 12 skyriuje, tuo atveju, kai suinteresuotam asmeniui nebetaikomi Danijos teisės aktai visą aukščiau minėto įstatymo 34 straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytą laikotarpį:

a) įskaitomi draudimo laikotarpiai, atitinkamai įgyti pagal valstybės narės, išskyrus Daniją, teisės aktus per aukščiau nurodytą laikotarpį, kai suinteresuotam asmeniui nebuvo taikomi Danijos teisės aktai, tartum tie laikotarpiai būtų įgyti pagal pastaruosius teisės aktus; ir

b) įskaitomais laikotarpiais suinteresuotas asmuo laikomas gavusiu vidutinį atlyginimą, kurio suma lygi vidutiniam atlyginimui, dėl kurio buvo patvirtinta, kad jis buvo išmokėtas už minėtą laikotarpį laikotarpiais, įgytais pagal Danijos teisės aktus.

8. Taikant šio reglamento 12 straipsnio 2 dalį Danijos teisės aktams, invalidumo, senatvės ir našlių pensijos laikomos tos pačios rūšies išmokomis.

9. Taikant šio reglamento 67 straipsnį, bedarbio išmokos Danijoje apdraustiems savarankiškai dirbantiems asmenims skaičiuojamos pagal Danijos teisės aktus.

C. VOKIETIJA

1. a) Jeigu pagal Vokietijos teisės aktus dar nenumatytas draudimas nuo nelaimingų atsitikimų, Vokietijos įstaigos pagal tuos teisės aktus taip pat moka kompensaciją už nelaimingus atsitikimus darbe (ir profesines ligas), kurie įvyko Elzaso-Lorene iki 1919 m. sausio 1 d., ir prisiima atsakomybę už išlaidas, už kurias atsakomybės neprisiėmė Prancūzijos įstaigos pagal 1921 m. birželio 21 d. Tautų Lygos Tarybos sprendimą (*Reichsgesetzblatt*, p. 1289), kai suinteresuotas asmuo arba maitintojo netekę asmenys gyvena kurioje nors valstybėje narėje;

b) šio reglamento 10 straipsnio nuostatos nedaro įtakos nuostatoms, pagal kurias nelaimingi atsitikimai (ir profesinės ligos), įvykę už Vokietijos Federacinės Respublikos teritorijos ribų, ir laikotarpiai, įgyti už tos teritorijos ribų, dar nesuteikia teisės mokėti išmokas arba suteikia teisę mokėti išmokas tik tam tikromis aplinkybėmis, kai asmenys, turintys teisę jas gauti, gyvena už Vokietijos Federacinės Respublikos teritorijos ribų.

2. a) Siekiant nustatyti, ar reikėtų atsižvelgti į laikotarpius, Vokietijos teisės aktuose laikomus nutrūkusiais laikotarpiais (*Ausfallzeiten*) arba papildomais laikotarpiais (*Zurechnungszeiten*), privalomos įmokos, mokėtos pagal kitos valstybės narės teisės aktus, laikomos privalomomis įmokomis, mokėtomis pagal Vokietijos teisės aktus, o draudimas pagal kitos valstybės narės pensijų draudimo sistemą – draudimu pagal Vokietijos pensijų draudimo sistemą. Ši nuostata netaikoma Vokietijos Federacinės Respublikos ūkininkų senatvės draudimui ar atitinkamoms specialioms sistemoms kitose valstybėse narėse.

Apskaičiuojant kalendorinių mėnesių, kurie praėjo nuo draudimo sistemos įsigaliojimo iki draudiminio įvykio, skaičių, laikotarpiai, į kuriuos atsižvelgiama pagal kitos valstybės narės teisės aktus ir kurie yra tarp šių dviejų datų, neįtraukiami, kaip neįtraukiami ir laikotarpiai, kuriais suinteresuotas asmuo gavo pensiją;

b) šios dalies a punkto nuostatos netaikomos vidutiniam nutrūkusiam laikotarpiui (*pauschale Ausfallzeit*). Jis nustatomas remiantis tik Vokietijoje įgytais draudimo laikotarpiais;

c) be to, kad pagal Vokietijos teisės aktus būtų galima įskaityti papildomą laikotarpį (*Zurechnungszeit*) į kalnakasių pensijų draudimą, paskutinė pagal Vokietijos teisės aktus mokėta įmoka turėjo būti sumokėta kalnakasių pensijų draudimui;

d) siekiant, kad būtų įskaityti Vokietijos pakeičiantys laikotarpiai (*Ersatzzeiten*), taikomi tik Vokietijos teisės aktai;

e) nukrypstant nuo šios dalies d punkto nuostatų, tokios nuostatos taikomos pagal Vokietijos pensijų draudimo sistemą apsidraudusiems asmenims, kurie Vokietijos teritorijoje gyveno valdant Nyderlandų vyriausybei laikotarpiu nuo 1948 m. sausio 1 d. iki 1963 m. liepos 31 d., siekiant įskaityti Vokietijos pakeičiančius laikotarpius (*Ersatzzeiten*), kaip apibrėžta Vokietijos socialinio draudimo įstatymo (RVO) 1251 straipsnio 2 dalyje arba atitinkamose nuostatose, įmokų mokėjimas Nyderlandų draudimo sistemoms per tą laikotarpį laikomas lygiaverčiu darbui arba veiklai pagal privalomą draudimą, kaip nurodyta Vokietijos teisės aktuose.

3. Kalbant apie mokėjimus, atliktinus į Vokietijos ligos draudimo fondus, privalomas įmokų mokėjimas, nurodytas šio reglamento 26 straipsnio 2 dalyje, sustabdomas, kol bus priimtas sprendimas dėl prašymų pensijai gauti.

4. Siekiant nustatyti, ar vaikas gauna našlaičio pensiją, vienos iš 78 straipsnyje nurodytų išmokų gavimas arba kitų išmokų šeimai skyrimas pagal Prancūzijos teisės aktus nepilnamečiui, gyvenančiam Prancūzijoje, pagal Vokietijos teisės aktus laikomas našlaičio pensija.

5. Jeigu šio reglamento ar paskesnių socialinės apsaugos reglamentų taikymas yra susijęs su nepaprastosiomis išlaidomis tam tikroms ligos draudimo įstaigoms, tokios išlaidos gali būti iš dalies arba visiškai kompensuojamos. Nacionalinė vietos ligonių kasų federacija, kaip susižinojimo tarnyba (draudimas ligos atveju), sprendimus dėl kompensacijos priima bendru susitarimu su kitomis

pagrindinėmis ligonių kasų asociacijomis. Lėšos kompensacijoms gaunamos iš mokesčių, nustatytų visoms ligos draudimo įstaigoms, proporcingai narių skaičiaus vidurkiui per ankstesniuosius metus, įskaitant į pensiją išėjusius asmenis.

6. Šiame reglamente vienkartinis mokėjimas už gydymo kursą po gimdymo, kuris Vokietijos teisės aktais skiriamas apdraustoms moterims ir apdraustų asmenų šeimos nariams, laikomas išmoka natūra.

7. Draudimo kodekso (RVO) 1233 straipsnis ir protinio darbo darbuotojų draudimo įstatymo (AVG) su pakeitimais, padarytais 1972 m. spalio 16 d. pensijų reformos įstatymu, 10 straipsnis, reglamentuojantys savanorišką draudimą pagal Vokietijos pensijų draudimo sistemas, taikomi kitų valstybių narių piliečiams, taip pat asmenims be pilietybės ir pabėgėliams, gyvenantiems kitų valstybių narių teritorijoje, pagal šias taisykles.

Jeigu įvykdomos bendrosios sąlygos, savanoriškos įmokos gali būti mokamos Vokietijos pensijų draudimo sistemai:

a) jeigu suinteresuotas asmuo turi juridinį adresą ar gyvena Vokietijos Federacinės Respublikos teritorijoje;

b) jeigu suinteresuotas asmuo turi juridinį adresą ar gyvena kitos valstybės narės teritorijoje ir bet kuriuo metu anksčiau privalomai ar savanoriškai mokėjo įmokas Vokietijos pensijų draudimo sistemai;

c) jeigu suinteresuotas asmuo yra kitos valstybės narės pilietis, turintis juridinį adresą ar gyvenantis trečiosios šalies teritorijoje, kuris mažiausiai 60 mėnesių Vokietijos pensijų draudimo sistemai mokėjo įmokas arba turėjo teisę savanoriškai apsidrausti pagal anksčiau galiojusias pereinamojo laikotarpio nuostatas ir nėra apdraustas privalomu ar savanoriškuoju draudimu pagal kitos valstybės narės teisės aktus.

8. Šis reglamentas nedaro įtakos fizinio darbo darbuotojų pensijų reformos įstatymo (ArVNG) 51a straipsnio 2 daliai arba protinio darbo darbuotojų pensijų reformos įstatymo (AnVNG) su pakeitimais, padarytais 1972 m. spalio 16 d. pensijų reformos įstatymu, 49a straipsnio 2 daliai. Asmenys, kurie pagal 8 dalies b ir c punktus gali savanoriškai apsidrausti, gali mokėti įmokas tik už tuos laikotarpius, už kuriuos jie nėra sumokėję įmokų pagal kitos valstybės narės teisės aktus.

9. Jeigu išmokų natūra, kurias Vokietijos gyvenamosios vietos įstaiga paskyrė pensininkams ar jų šeimos nariams, apdraustiems kitų valstybių narių kompetentingų įstaigų, išlaidos kompensuojamos mėnesinėmis vienkartinėmis sumomis, tos finansinio suvienodinimo tarp Vokietijos pensininkų ligos draudimo įstaigų išlaidos laikomos priskirtinomis Vokietijos pensininkų ligos draudimo sistemai. Fiksuoto dydžio sumos, kurias kompensuoja kitų valstybių narių kompetentingos įstaigos Vokietijos gyvenamosios vietos įstaigoms, laikomos pajamomis, įskaičiuotinomis į aukščiau nurodytą finansinį suvienodinimą.

10. Savarankiškai dirbantiems asmenims pagalba bedarbiui (*Arbeitslosenhilfe*) skiriama tik tuomet, jeigu suinteresuotas asmuo, prieš pranešdamas apie savo bedarbystę, bent vienerius metus savarankiškai dirbo Vokietijos Federacinės Respublikos teritorijoje, ir nebuvo laikomas tik laikinai nedirbančiu asmeniu.

11. Draudimo laikotarpis, įgytas pagal kitos valstybės narės teisės aktus pagal specialią ūkininkų senatvės draudimo sistemą arba, jeigu tokios sistemos nėra, ūkininkams taikomą bendrąją sistemą, įskaitomas siekiant įvykdyti minimalaus draudimo laikotarpio sąlygas, kad asmeniui būtų taikoma įmokų mokėjimo sąlyga, kaip ji apibrėžta įstatymo dėl ūkininkų senatvės draudimo 27 straipsnyje (*Gesetz über die Altershilfe der Landwirte — GAL*), su sąlyga, kad:

a) deklaracija, kuria įsipareigojama mokėti įmokas, buvo įteikta per nurodytą laiką; ir

b) prieš įteikiant deklaraciją, suinteresuotas asmuo įmokas paskutiniu metu mokėjo pagal ūkininkų senatvės draudimo sistemą Vokietijos Federacinės Respublikos teritorijoje.

12. Privalomo draudimo laikotarpis, įgytas pagal kitos valstybės narės teisės aktus, remiantis bendrąja meistrams taikoma sistema, arba, jeigu tokio draudimo nėra, pagal specialią savarankiškai dirbantiems asmenims taikomą sistemą arba bendrąją sistemą, įskaitomas, kad būtų įgytas 216 mėnesių privalomo draudimo laikotarpis, kuris yra būtinas, kad asmuo turėtų teisę savanoriškai pasitraukti iš meistrų pensijų draudimo sistemos.

D. PRANCŪZIJA

1. a) Pašalpa pagyvenusiems pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir pašalpa pagyvenusiems savarankiškai dirbantiems asmenims bei dirbančiųjų žemės ūkyje senatvės pašalpa skiriama pagal sąlygas, nustatytas Prancūzijos teisės aktų visiems pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie yra kitų valstybių narių piliečiai ir kurie prašymo pateikimo metu gyvena Prancūzijos teritorijoje;

b) tos pačios nuostatos taikomos pabėgėliams ir asmenims be pilietybės;

c) šio reglamento nuostatos nedaro įtakos Prancūzijos teisės aktų nuostatoms, kurios numato, kad bus įskaityti tik asmenų, dirbančių pagal darbo sutartį, darbo laikotarpiai, arba laikotarpiai, kurie tokiais laikomi, arba, kur reikia, savarankiškai Europos šalių ministerijų ir Prancūzijos Respublikos užjūrio skyrių (Gvadelupės, Gajanos, Martinikos ir Reunion) teritorijose dirbančių asmenų darbo laikotarpiai, siekiant įgyti teisę gauti pagyvenusių pagal darbo sutartį dirbančių asmenų pašalpą.

2. Specialios pašalpos ir kaupiamosios kompensacijos, numatytos tam tikruose teisės aktuose, susijusiuose su socialine apsauga kasyklose, skiriamos tik Prancūzijos kasyklų darbininkams.

3. 1965 m. liepos 10 d. Įstatymas Nr. 65-555, suteikiantis Prancūzijos piliečiams, vykdantiems arba vykdžiusiems profesinę ar darbinę veiklą užsienyje, teisę savanoriškai apsidrausti senatvės draudimu, kitų valstybių narių piliečiams taikomas šiomis sąlygomis:

— profesinė ar darbinė veikla, dėl kurios pagal Prancūzijos draudimo sistemą draudžiamasi savanoriškuoju draudimu, nebuvo vykdoma Prancūzijos teritorijoje arba valstybėje narėje, kurios pilietis yra pagal darbo sutartį dirbantis ar savarankiškai dirbantis asmuo,

— pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo pateikdamas prašymą turi įrodyti, kad bent 10 metų iš eilės gyveno Prancūzijoje arba tokį pat laikotarpį privalomai ar pasirinktinai jam nuolat buvo taikomi Prancūzijos teisės aktai.

4. „Išmokos šeimai“, kaip apibrėžta šio reglamento 73 straipsnio 3 dalyje, apima:

a) vaiko priežiūros pašalpas, numatytas Socialinės apsaugos kodekso L 516 straipsnyje;

b) pašalpas šeimai, numatytas Socialinės apsaugos kodekso L 524 ir L 531 straipsniuose;

c) kompensacinę pašalpą planiniams mokesčiams, numatytą Socialinės apsaugos kodekso L 532 straipsnyje;

Tačiau ši išmoka gali būti mokama tik tuo atveju, jeigu nuo algos ar atlyginimo, gauto komandiruotės laikotarpiu, Prancūzijoje buvo mokami pajamų mokesčiai.

d) vienkartinė algos arba atlyginimo pašalpa, numatyta Socialinės apsaugos kodekso L 533 straipsnyje.

5. Apskaičiuojant šio reglamento 46 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą teorinę sumą, draudimo sistemose, apskaičiuojančiose senatvės pensiją pagal išėjimo į pensiją balų skaičių, kompetentinga įstaiga už kiekvienus draudimo laikotarpio metus, įgytus pagal bet kurios kitos valstybės narės teisės aktus, įskaito išėjimo į pensiją balų skaičių, kurie apskaičiuojami padalinus išėjimo į pensiją balų skaičių, įgytą pagal taikomą teisės aktą, iš atitinkančio šiuos balus metų skaičiaus.

E. GRAIKIJA

1. Nepaisant I priedo I skirsnio E dalies 1 punkto, šio reglamento 22 straipsnio 1 dalies a punktas taikomas pagal OGA apdraustam asmeniui, kuriam dėl sveikatos būklės reikalinga skubi priežiūra anksčiau negu jis pradėjo darbą, dėl kurio jis atvyko į valstybę narę, išskyrus Graikiją.

2. Šio reglamento 10 straipsnio 1 dalis nedaro įtakos Įstatymo Nr. 4577/66 2 straipsnio 4 dalies nuostatai, pagal kurią IKA skirtų pensijų mokėjimas Graikijos piliečiams ar graikų kilmės asmenims, atvykusiems iš Egipto ar Turkijos, sustabdomas, jeigu pensijos gavėjas be pateisinamos priežasties gyvena užsienyje ilgiau kaip šešis mėnesius.

F. AIRIJA

1. Gyvenantys ar būnantys Airijoje pagal darbo sutartį dirbantys arba savarankiškai dirbantys asmenys, bedarbiai, pareiškėjai pensijai gauti ir pensininkai kartu su šeimos nariais, nurodyti šio reglamento 19 straipsnio 1 dalyje, 22 straipsnio 1 ir 3 dalyse, 25 straipsnio 1 ir 3 dalyse, 26 straipsnio 1 dalyje, 28a, 29 ir 31 straipsniuose, turi teisę į Airijos teisės aktų numatytą nemokamą medicininį gydymą, jeigu gydymo išlaidas apmoka valstybės narės įstaiga, išskyrus Airiją.

2. Pagal darbo sutartį dirbančio ar savarankiškai dirbančio asmens, kuriam taikomi valstybės narės, išskyrus Airiją, teisės aktai ir kuris įvykdo tuose teisės aktuose nustatytas sąlygas teisei į išmokas įgyti, šeimos nariai, jeigu jie gyvena Airijoje, kur reikia, atsižvelgus į šio reglamento 18 straipsnį, turi teisę į Airijos teisės aktuose numatytą nemokamą medicininį gydymą.

Šių išmokų išlaidas apmoka įstaiga, apdraudusi pagal darbo sutartį dirbantį arba savarankiškai dirbantį asmenį.

Tačiau jeigu pagal darbo sutartį dirbančio ar savarankiškai dirbančio asmens sutuoktinis arba prižiūrintis vaikus asmuo vykdo profesinę ar darbinę veiklą Airijoje, išmokas šeimos nariams ir toliau moka Airijos įstaiga, jeigu teisė į išmokas įgyjama išimtinai pagal Airijos teisės aktų nuostatas.

3. Jeigu pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, kuriam taikomi Airijos teisės aktai, darbo metu išvyko iš vienos valstybės narės teritorijos į kitos valstybės narės teritoriją ir, prieš atvykdamas į ją, patyrė nelaimingą atsitikimą, jo teisė gauti išmoką dėl minėtojo nelaimingo atsitikimo nustatoma:

a) tartum šis nelaimingas atsitikimas įvyko Airijos teritorijoje; ir

b) neatsižvelgiant į tai, kad jo nebuvo Airijos teritorijoje, kai nustatoma, ar tas asmuo dėl savo darbo pobūdžio buvo apdraustas pagal nurodytus teisės aktus.

4. Taikant šio reglamento 12 straipsnio 2 dalį Airijos teisės aktams, invalidumo, senatvės ir našlių pensijos laikomos tos pačios rūšies išmokomis.

5. Apskaičiuojant uždarbį Airijos teisės aktų numatytoms išmokoms, mokamoms kartu su ligos, motinystės ir bedarbio išmokomis, gauti, suma lygi pagal darbo sutartį dirbančio asmens tų metų vidutinei savaitės algai, priklausomai nuo atvejo, nepaisant šio reglamento 23 straipsnio 1 dalies ir 68 straipsnio 1 dalies, pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui skaičiuojama už kiekvieną darbo savaitę, kaip taikant kitos valstybės narės teisės aktus pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui atitinkamais pajamų apmokestinimo metais.

6. Taikant 40 straipsnio 3 dalies a punkto ii papunktį, atsižvelgiama į laikotarpius, kuriais pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo buvo nedarbingas, kaip apibrėžta Airijos teisės aktuose.

7. Taikant 44 straipsnio 2 dalį, pagal darbo sutartį dirbantis asmuo laikomas paprašiusiu atidėti senatvės pensijos, į kurią jis turėtų teisę pagal Airijos teisės aktus, skyrimą, jeigu, taikant sąlygą, kad senatvės pensija mokama tik išėjus į pensiją, jis dar nebuvo išėjęs į pensiją.

8. Iki 1983 m. gruodžio 31 d., taikant Airijos teisės aktus išmokoms, išskyrus išmokas šeimai ir ligos bei motinystės išmokas natūra, kiti laikotarpiai neįskaitomi, išskyrus laikotarpius, įgytus dirbant pagal darbo sutartį.

G. ITALIJA

Taisyklių nėra.

H. LIUKSEMBURGAS

1. Nukrypstant nuo reglamento 94 straipsnio 2 dalies, draudimo laikotarpiai arba laikomi tokiais laikotarpiai, įgyti iki 1946 m. sausio 1 d. pagal Liuksemburgo teisės aktus dėl invalidumo, senatvės pensijų ar pensijų mirties atveju draudimo, taikant šį teisės aktą, įskaitomi tik tam, kad iki 1959 m. sausio 1 d. būtų išsaugotos teisės jų įgijimo metu arba vėliau atgautos tik pagal tuos teisės aktus ar pagal galiojančias ar būsimas dvišales konvencijas. Jeigu galioja kelios dvišalės konvencijos, draudimo laikotarpiai arba laikomi tokiais laikotarpiai įskaitomi nuo anksčiausios datos.

2. Skiriant fiksuotą Liuksemburgo pensijų dalį, pagal darbo sutartį dirbančių ar savarankiškai dirbančių asmenų, negyvenančių Liuksemburgo teritorijoje, pagal Liuksemburgo teisės aktus įgyti draudimo laikotarpiai nuo 1972 m. spalio 1 d. laikomi gyvenimo laikotarpiais.

I. NYDERLANDAI

1. *Medicininių išlaidų draudimas*

a) Kalbant apie teisę į išmokas natūra, šio reglamento III antraštinės dalies 1 skyrius taikomas tik tiems asmenims, kurie turi teisę gauti išmokas natūra pagal privalomojo draudimo, savanoriško draudimo arba pagyvenusių asmenų draudimo sistemas, kurioms taikomas ligonių kasų įstatymas (*Ziekenfondswet*);

b) taikant 27 ir (arba) 28 straipsnį, laikoma, kad asmuo, gaunantis senatvės pensiją pagal Nyderlandų teisės aktus ir pensiją pagal kitos valstybės narės teisės aktus, turi teisę gauti išmokas natūra, jeigu, kur reikia, atsižvelgiant į 9 straipsnį, jis įvykdo sąlygas, būtinas norint būti apdraustam pagal pagyvenusių asmenų ligos draudimo sistemas arba savanoriško draudimo sistemas, numatytas ligonių kasų draudimo įstatyme (*Ziekenfondswet*).

Ši nuostata taip pat taikoma ištekėjusiai moteriai, kurios vyras gauna senatvės pensiją susituokusiems asmenims pagal Nyderlandų teisės aktus ir įvykdo sąlygas, būtinas norint būti apdraustam pagal pagyvenusių asmenų ligos draudimo sistemas arba savanoriško draudimo sistemas, numatytas ligonių kasų draudimo įstatyme;

c) jeigu asmuo, gaunantis senatvės pensiją pagal Nyderlandų teisės aktus ir gyvenantis kitoje valstybėje narėje, yra apdraustas pagal pagyvenusių asmenų ligos draudimo sistemas arba savanoriško draudimo sistemas, numatytas ligonių kasų draudimo įstatyme, jis moka už save ir prireikus už savo šeimos narius įmoką, kurią sudaro pusė išlaidų vidurkio, skiriamo pagyvenusio asmens ir jo šeimos narių medicininiam gydymui Nyderlanduose. Ši įmoka sumažinama, išlaidas padengiant ligonių kasų draudimo įstatyme numatytai privalomai draudimo sistemai, ir ji atitinka sumažintą dalį, kurios išlaidas padengia minėtoji sistema ir kuri skiriama Nyderlanduose gyvenantiems asmenims, kurie yra apdrausti pagal pagyvenusių asmenų ligos draudimo sistemas ir kurių įmokos nustatomos tokiu pat būdu;

d) jeigu asmuo, kuris negauna senatvės pensijos pagal Nyderlandų teisės aktus ir kurio sutuoktinis, jeigu jis susituokęs, negauna senatvės pensijos susituokusiems asmenims pagal Nyderlandų teisės aktus, gyvena kitoje valstybėje narėje ir yra apdraustas pagal savanoriško draudimo sistemą, numatytą ligonių kasų draudimo įstatyme, jis moka už save ir prireikus už kiekvieną 16 metų sulaukusį savo šeimos narį įmokos sumą, atitinkančią įmokos vidurkį, kurį Nyderlandų ligonių kasos nustatė savanoriškuoju draudimu apsidraudusiems asmenims, gyvenantiems Nyderlanduose. Įmoka suapvalinama iki artimiausio sveiko guldeno.

2. *Nyderlandų teisės aktų dėl bendrojo senatvės draudimo taikymas*

a) Draudimo laikotarpiai iki 1957 m. sausio 1 d., kuriais gavėjas, neįvykdęs sąlygų, leidžiančių jam laikyti tuos laikotarpius draudimo laikotarpiais, gyveno Nyderlandų teritorijoje nuo 15 metų arba kuriais, gyvendamas kitos valstybės narės teritorijoje, dirbo pagal darbo sutartį Nyderlanduose pas toje šalyje įsisteigusį darbdavį, laikomi draudimo laikotarpiais, įgytais taikant Nyderlandų teisės aktus bendrajam senatvės draudimui;

b) laikotarpiai, kurie turi būti įskaityti pagal ankstesnį a punktą, neįskaitomi, jei sutampa su laikotarpiais, kurie įskaitomi apskaičiuojant pensiją, mokamą pagal kitos valstybės narės teisės aktus senatvės draudimui;

c) ištekėjusiai moteriai, kurios vyras turi teisę gauti išmoką pagal Nyderlandų teisės aktus dėl bendrojo senatvės draudimo, vedybų laikotarpiai iki jai sukako 65 metai ir kurių metu ji gyveno vienos ar daugiau valstybių narių teritorijoje, įskaitomi kaip draudimo laikotarpiai, jei tie laikotarpiai sutampa su draudimo laikotarpiais, įgytais jos vyro pagal tuos teisės aktus, ir tais, kurie įskaitomi pagal a punktą;

d) laikotarpiai, kurie turi būti įskaityti pagal c punktą, neįskaitomi, jei jie sutampa su laikotarpiais, kurie įskaitomi apskaičiuojant pensiją, mokamą tai ištekėjusiai moteriai pagal kitos valstybės narės senatvės draudimo teisės aktus, arba su laikotarpiais, per kuriuos ji gavo senatvės pensiją pagal tuos teisės aktus;

e) moteriai, kuri buvo ištekėjusi ir kurios sutuoktiniui buvo taikomi Nyderlandų senatvės draudimo teisės aktai arba kuri įgijo draudimo laikotarpius pagal a punktą, dviejų ankstesnių punktų nuostatos taikomos *mutatis mutandis*;

f) a ir c punktuose nurodyti laikotarpiai įskaitomi apskaičiuojant senatvės pensiją, jei tik suinteresuotas asmuo vienos ar daugiau valstybių narių teritorijoje gyveno šešerius metus po to, kai jam sukako 59 metai, ir tol, kol tas asmuo gyvena vienos iš šių valstybių narių teritorijoje.

3. *Nyderlandų teisės aktų dėl bendrojo našlių ir našlaičių draudimo taikymas*

a) Taikant šio reglamento 46 straipsnio 2 dalies nuostatas, laikotarpiai iki 1959 m. spalio 1 d., kuriais pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo gyveno Nyderlandų teritorijoje nuo 15 metų arba kuriais, gyvendamas kitos valstybės narės teritorijoje,

dirbo pagal darbo sutartį Nyderlanduose pas toje šalyje įsisteigusį darbdavį, laikomi draudimo laikotarpiais, įgytais pagal Nyderlandų teisės aktus dėl bendrojo našlių ir našlaičių draudimo;

b) laikotarpiai, kurie turi būti įskaityti pagal a punkto nuostatas, neįskaitomi, jei jie sutampa su draudimo laikotarpiais, įgytais pagal kitos valstybės teisės aktus dėl pensijų maitintojo netekusiems asmenims.

4. *Nyderlandų teisės aktų dėl draudimo nuo nedarbingumo taikymas*

Taikydamos 46 straipsnio 2 dalį, Nyderlandų įstaigos vadovausis šiomis nuostatomis:

a) jeigu tuo metu, kai atsirado nedarbingumas ar su juo susijęs invalidumas, suinteresuotas asmuo buvo dirbantis pagal darbo sutartį, kaip apibrėžta šio reglamento 1 straipsnio a punkte, kompetentinga įstaiga išmokų pinigais sumą nustato pagal 1966 m. vasario 18 d. įstatymo dėl draudimo nuo nedarbingumo (WAO) nuostatas, įskaitydama:

— draudimo laikotarpius, įgytus pagal aukščiau nurodytą 1966 m. vasario 18 d. įstatymą (WAO),

— draudimo laikotarpius, įgytus nuo 15 metų amžiaus pagal 1975 m. gruodžio 11 d. įstatymą dėl nedarbingumo (AAW), jeigu jie nesutampa su draudimo laikotarpiais, įgytais suinteresuoto asmens pagal aukščiau nurodytą 1966 m. vasario 18 d. įstatymą (WAO),

— mokamo darbo laikotarpius ir lygiaverčius laikotarpius, įgytus Nyderlanduose iki 1967 m. liepos 1 d.;

b) jeigu tuo metu, kai atsirado nedarbingumas ir su juo susijęs invalidumas, suinteresuotas asmuo nebuvo dirbantis pagal darbo sutartį, kaip apibrėžta šio reglamento 1 straipsnio a punkte, kompetentinga įstaiga išmokų pinigais sumą nustato pagal 1975 m. gruodžio 11 d. įstatymo dėl nedarbingumo (AAW) nuostatas, įskaitydama:

— draudimo laikotarpius, įgytus suinteresuoto asmens nuo 15 metų amžiaus pagal aukščiau nurodytą 1975 m. gruodžio 11 d. įstatymą (AAW),

— draudimo laikotarpius, įgytus pagal 1966 m. vasario 18 d. įstatymą dėl draudimo nuo nedarbingumo (WAO), jeigu jie nesutampa su draudimo laikotarpiais, įgytais pagal aukščiau nurodytą 1975 m. gruodžio 11 d. įstatymą (AAW),

— mokamo darbo laikotarpius ir lygiaverčius laikotarpius, įgytus Nyderlanduose iki 1967 m. liepos 1 d.

5. *Tam tikrų laikinųjų nuostatų taikymas*

45 straipsnio 1 dalis netaikoma teisei į išmokas nustatyti pagal teisės akto dėl bendrojo senatvės draudimo (46 straipsnis), bendrojo našlių ir našlaičių draudimo bei bendrojo draudimo nuo nedarbingumo laikinąsias nuostatas.

J. JUNGTINĖ KARALYSTĖ

1. Jeigu nuolat Gibraltare gyvenantis asmuo arba tas, kurio, nuo paskutinio jo atvykimo į Gibraltarą, kaip pagal darbo sutartį dirbančio asmens prašoma mokėti įmokas, numatytas Gibraltaro teisės aktuose, dėl nedarbingumo, motinystės ar bedarbystės prašo tam tikrą laikotarpį atleisti jį nuo įmokų mokėjimo ir įmokas tuo laikotarpiu įskaityti, laikotarpis, kuriuo šis asmuo dirbo vienos valstybės

narės teritorijoje, išskyrus Jungtinę Karalystę, jo prašymo atveju laikomas laikotarpiu, kuriuo jis dirbo Gibraltare ir už kurį pagal Gibraltaro teisės aktus mokėjo įmokas kaip pagal darbo sutartį dirbantis asmuo.

2. Taikant šio reglamento III antraštinės dalies 3 skyriaus nuostatas, kai pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus moteris prašo skirti senatvės pensiją:

a) remiantis jos vyro draudimu; arba

b) remiantis jos asmeniniu draudimu ir kai, santuokai nutrūkus mirus vyrui arba dėl kitų priežasčių, pastarojo sumokėtos įmokos įskaitomos nustatant teisę gauti pensiją,

bet kokia nuoroda į jos įgytą draudimo laikotarpį, nustatant metinį įmokų, kurias sumokėjo jos vyras arba kurios jam įskaitytos, vidurkį, apima nuorodą į draudimo laikotarpį, įgytą jos vyro.

3. a) Jeigu bedarbio išmoka, paskirta pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus, asmeniui mokama remiantis šio reglamento 71 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunkčiu arba b punkto ii papunkčiu, tuomet, siekiant įvykdyti Jungtinės Karalystės teisės aktuose numatytas sąlygas, susijusias su išmokomis vaikams, buvimo Didžiojoje Britanijoje arba, priklausomai nuo atvejo, buvimo Šiaurės Airijoje laikotarpiu, draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpiai, to asmens įgyti pagal kitos valstybės narės teisės aktus, laikomi buvimo Didžiojoje Britanijoje arba, priklausomai nuo atvejo, Šiaurės Airijoje laikotarpiais;

b) jeigu remiantis šio reglamento II antraštine dalimi Jungtinės Karalystės teisės aktai taikomi pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbančiam asmeniui, kuris neįvykdo Jungtinės Karalystės teisės aktuose nustatytų sąlygų išmokoms vaikams gauti, susijusių su:

i) buvimu Didžiojoje Britanijoje arba, priklausomai nuo atvejo, Šiaurės Airijoje, vykdant šias sąlygas, jis laikomas ten būnančiu asmeniu;

ii) buvimo laikotarpiu Didžiojoje Britanijoje arba, priklausomai nuo atvejo, Šiaurės Airijoje, draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpiai, įgyti minėto darbuotojo pagal kitos valstybės narės teisės aktus, vykdant šias sąlygas, laikomi buvimo Didžiojoje Britanijoje arba, priklausomai nuo atvejo, Šiaurės Airijoje laikotarpiais;

c) prašymams skirti pašalpas šeimai, numatytas Gibraltaro teisės aktuose, analogiškai taikomos aukščiau išdėstytų a ir b punktų nuostatos.

4. Nustatant teisę gauti priežiūros pašalpą, bet kuris pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam pagal šio reglamento II antraštinę dalį taikomi Jungtinės Karalystės teisės aktai, laikomas:

a) gimusiu Jungtinės Karalystės teritorijoje, jeigu jo gimimo vieta yra kitos valstybės narės teritorijoje; ir

b) nuolat gyvenusiu Jungtinėje Karalystėje ir buvusiu joje bet kurį draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpį, kurį jis galėjo įgyti kitos valstybės narės teritorijoje arba pagal kitos valstybės narės teisės aktus.

5. Jeigu pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, kuriam taikomi Jungtinės Karalystės teisės aktai, darbo metu išvykęs iš vienos valstybės narės teritorijos į kitos valstybės narės teritoriją, nukenčia pakeliui įvykus nelaimingam atsitikimui, jo teisė gauti išmokas dėl nelaimingo atsitikimo, įvykusio prieš atvykstant į kitą valstybę, nustatoma taip:

a) tartum tas nelaimingas atsitikimas įvyko Jungtinės Karalystės teritorijoje; ir

b) norint nustatyti, ar jis buvo pagal darbo sutartį dirbantis ir pajamas gaunantis asmuo, kaip nustatyta Didžiosios Britanijos arba Šiaurės Airijos teisės aktuose, ar pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, kaip nustatyta Gibraltaro teisės aktuose, neatsižvelgiant į tai, kad jo nebuvo tose teritorijose.

6. Šis reglamentas netaikomas Jungtinės Karalystės teisės aktų nuostatoms, kuriomis remiantis vykdoma bet kuri socialinės apsaugos sutartis tarp Jungtinės Karalystės ir trečiosios valstybės.

7. Kai to reikalauja Jungtinės Karalystės teisės aktai nustatant teisę gauti išmokas, bet kurios valstybės narės piliečiai, gimę trečiojoje valstybėje, laikomi Jungtinės Karalystės piliečiais, gimusiais trečiojoje valstybėje.

8. Taikant šio reglamento III antraštinės dalies 3 skyrių, neįskaitomos laipsniuotos įmokos, kurias pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus moka apdraustas asmuo, arba laipsniuotos ištarnauto laiko išmokos, mokamos remiantis tais teisės aktais. Laipsniuotų išmokų suma pridedama prie išmokos, mokamos pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus, kaip nurodyta minėtame skyriuje. Šių dviejų sumų bendra suma sudaro faktiškai suinteresuotam asmeniui mokamą išmoką.

9. Taikant šio reglamento 12 straipsnio 2 dalį Jungtinės Karalystės teisės aktams, invalidumo, senatvės ir našlių pensijos laikomos tos pačios rūšies išmokomis.

10. Taikant Neįmokinės socialinio draudimo išmokos ir draudimo nuo nedarbo įstatymus (Gibraltaras), bet kuris asmuo, kuriam taikomas šis reglamentas, laikomas turinčiu juridinį adresą Gibraltare, jeigu jis gyvena valstybėje narėje.

11. Taikant šio reglamento 10, 27, 28, 28a, 29, 30 ir 31 straipsnius, pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus paskirta priežiūros pašalpa laikoma invalidumo išmoka.

12. Taikant šio reglamento 10 straipsnio 1 dalį, bet kuris Jungtinės Karalystės teisės aktuose numatytas gavėjas, būnantis kitos valstybės narės teritorijoje, buvimo metu laikomas gyvenančiu tos kitos valstybės narės teritorijoje.

13. 1) Apskaičiuojant pajamų koeficientą teisei į išmokas, numatytas Jungtinės Karalystės teisės aktuose, įgyti, remiantis 15 punktu, kiekviena savaitė, kurią pagal darbo sutartį dirbančiam arba savarankiškai dirbančiam asmeniui buvo taikomi kitos valstybės narės teisės aktai ir kuri prasidėjo atitinkamais pajamų apmokestinimo metais, kaip apibrėžta Jungtinėje Karalystėje, atsižvelgiama taip:

a) i) asmuo, turintis pagal darbo sutartį dirbančio asmens statusą, laikomas sumokėjusiu įmokas už kiekvieną draudimo, darbo pagal darbo sutartį ar gyvenimo savaitę kaip pagal darbo sutartį dirbantis ir pajamas gaunantis asmuo, lygias dviem trečdaliams tų metų didžiausių pajamų;

ii) asmuo, turintis savarankiškai dirbančio asmens statusą, laikomas sumokėjusiu 2 klasės įmokas už kiekvieną draudimo, savarankiško darbo ar gyvenimo savaitę kaip savarankiškai dirbantis ir pajamas gaunantis asmuo;

b) už kiekvieną savaitę, kurią asmuo įgijo laikotarpį, laikomą draudimo, darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo ar gyvenimo laikotarpiu, įmoka laikoma tam asmeniui įskaityta, tačiau tik tokiu dydžiu, kad bendras pajamų koeficientas tais metais pasiektų dydį, leidžiantį tuos metus laikyti atsiskaitomaisiais metais, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose, reguliuojančiuose įmokų įskaitymą;

2) Pajamų koeficientą į draudimo laikotarpį perskaičiuoti, atitinkamais apmokestinamaisiais metais pasiektas pajamų koeficientas, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose, padalinamas iš tų metų mažiausių pajamų sumos. Rezultatas išreiškiamas pilnu skaičiumi, be trupmenų. Taip apskaičiuotas skaičius laikomas savaitėmis pažyminčiu draudimo laikotarpį, įgytą pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus tais metais, su sąlyga, kad šis skaičius neviršytų savaičių, kuriomis šiam asmeniui tais metais buvo taikomi tie teisės aktai, skaičiaus.

14. Taikant 40 straipsnio 3 dalies a punkto ii papunktį, įskaitomas tik tas laikotarpis, kuriuo pagal darbo sutartį dirbantis arba savarankiškai dirbantis asmuo buvo nedarbingas, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose.

15. 1) Apskaičiuojant teorinę sumą tos pensijos dalies, kurią sudaro pridėtinis elementas, numatytas Jungtinės Karalystės teisės aktuose, taikant šio reglamento 46 straipsnio 2 dalį:

a) pajamos, įmokos ar padidėjimai šio reglamento 47 straipsnio 1 dalies b punkte reiškia priedus prie pajamų koeficiento, apibrėžto 1975 m. Socialinio draudimo pensijų įstatyme arba, priklausomai nuo atvejo, 1975 m. potvarkyje dėl Socialinio draudimo pensijų (Šiaurės Airija);

b) pajamų koeficiento vidutinis priedas apskaičiuojamas pagal šio reglamento 47 straipsnio 1 dalies b punktą, kaip apibrėžta a punkte, padalinus susumuotus priedus, įregistruotus remiantis Jungtinės Karalystės teisės aktais, iš apmokestinamųjų metų skaičiaus, kaip apibrėžta Jungtinės Karalystės teisės aktuose (įskaitant apmokestinamųjų metų dalį), įgytų pagal tuos teisės aktus nuo 1978 m. balandžio 6 d. atitinkamo draudimo laikotarpio metu;

2) Draudimo laikotarpis ar gyvenimo laikotarpiai šio reglamento 46 straipsnio 2 dalyje, apskaičiuojant tą pensijos dalį, kurią sudaro pridėtinis elementas, numatytas Jungtinės Karalystės teisės aktuose, reiškia nuo 1978 m. balandžio 6 d. įgytą draudimo ar gyvenimo laikotarpį.“

61. Įterpiamas šis priedas:

„VII PRIEDAS

(14c straipsnio 1 dalies b punkto įgyvendinimas)

Atvejai, kai vienam asmeniui tuo pačiu metu taikomi dviejų valstybių narių įstatymai

1. Jeigu asmuo savarankiškai dirba Belgijoje ir turi mokamą darbą pagal darbo sutartį kitoje valstybėje narėje, išskyrus Liuksemburgą. Liuksemburgui taikomas 1968 m. liepos 10 ir 12 d. pasikeitimas raštais tarp Belgijos ir Liuksemburgo.

2. Jeigu asmuo, gyvenantis Danijoje, savarankiškai dirba Danijoje ir turi mokamą darbą pagal darbo sutartį bet kurioje kitoje valstybėje narėje.

3. Jeigu asmuo savarankiškai ūkininkauja Vokietijoje ir turi mokamą darbą pagal darbo sutartį bet kurioje kitoje valstybėje narėje.

4. Jeigu jis savarankiškai dirba Prancūzijoje ir turi mokamą darbą pagal darbo sutartį bet kurioje kitoje valstybėje narėje, išskyrus Liuksemburgą.

5. Jeigu jis savarankiškai ūkininkauja Prancūzijoje ir turi mokamą darbą pagal darbo sutartį Liuksemburge.

6. Jeigu jis savarankiškai dirba Graikijoje ir turi mokamą darbą pagal darbo sutartį bet kurioje kitoje valstybėje narėje.

7. Jeigu jis savarankiškai dirba Italijoje ir turi mokamą darbą pagal darbo sutartį bet kurioje kitoje valstybėje narėje.“

2 straipsnis

1. Pagal šį reglamentą neįgyjama jokių teisių už laikotarpį iki šio reglamento įsigaliojimo.

2. Nustatant pagal šį reglamentą įgytas teises į išmokas, įskaitomi visi draudimo laikotarpiai ir, kur reikia, visi darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo arba gyvenimo laikotarpiai, įgyti pagal valstybės narės teisės aktus iki šio reglamento įsigaliojimo.

3. Laikantis 1 dalies, pagal šį reglamentą įgyjama bet kuri teisė, nors ir susijusi su draudiminiu įvykiu, įvykusiu iki šio reglamento įsigaliojimo.

4. Bet kuri išmoka, kuri nebuvo paskirta arba kurios mokėjimas buvo sustabdytas dėl suinteresuoto asmens pilietybės arba gyvenamosios vietos, to asmens prašymu skiriama arba atnaujinamas jos mokėjimas nuo šio reglamento įsigaliojimo, su sąlyga, kad anksčiau nustatytos teisės nesuteikė teisės į vienkartinę fiksuoto dydžio išmoką.

5. Asmens, kuriam pensija buvo paskirta iki šio reglamento įsigaliojimo, teisės to asmens prašymu gali būti peržiūrėtos, atsižvelgiant į šio reglamento nuostatas. Ši nuostata taip pat taikoma kitoms Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 78 straipsnyje nurodytoms išmokoms.

6. Jeigu 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas per dvejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo, pagal šį reglamentą įgytos teisės įsigalioja nuo tos dienos, ir suinteresuotiems asmenims negali būti taikomos bet kurios valstybės narės teisės aktų nuostatos, susijusios su teisių panaikinimu ar apribojimu.

7. Jeigu 4 ar 5 dalyje nurodytas prašymas pateikiamas pasibaigus dvejų metų laikotarpiui po šio reglamento įsigaliojimo, teisės, kurios nebuvo prarastos arba nutrūkusios dėl senaties termino, įsigalioja nuo prašymo pateikimo dienos, išskyrus atvejus, kai taikomos bet kurios valstybės narės palankesnės teisės aktų nuostatos.

3 straipsnis

Jeigu atitinkamos valstybės narės nenusprendžia kitaip, susitarimai, sudaryti pagal Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 36 straipsnio 3 dalį, 63 straipsnio 3 dalį ir 70 straipsnio 3 dalį iki šio reglamento įsigaliojimo, netaikomi asmenims, kuriems šiuo reglamentu išplėstas Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 taikymas.

4 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja pirmą septinto mėnesio dieną po reglamento, pritaikančio Reglamentą (EEB) Nr. 574/72 [1], kad jis būtų taikomas savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 1981 m. gegužės 12 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. BRAKS

[1] OL L 74, 1972 3 27, p. 1.